

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan popoldne, izvenredno med tedni in prazniki.
Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za navadne in male oglase 80 vin.,
za uradne razglase 120 K, za poslane in reklame 2 K. — Pri naročilu
nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova
ulica št. 5, prtilično. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno napred plačan	K 120—	celoletno	K 140—
polletno	60—	polletno	70—
3 mesečno	30—	3 mesečno	35—
1	10—		12—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
Na samo plamena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje.
Telefon št. 94.

Dopolnje sprejema se podpisane in zadostno frankovane.

Rekopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 60 vinarjev.

Dr. Ivan Tavčar:

Ob novem letu.

Novo leto imamo! Nijamo pa nikakega poročaja, da bode boljše od starega. Vzroka za nesrečni naš položaj tiči obilo v svetovni vojni: ali vzroki, da se nam slabo godi, ne tiče vsi v ti vojni, mnogo jih tiče v nas samih. Svojo državo imamo; kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev je imenujemo. Domovina pa ne more živeti brez ljubezni in če si danes položimo roko na srce, nam je pripoznati, da te nesrečne Jugoslavije nikdo ne ljubi. Njeni lastni sinovi ji trgajo obleko z telesa in mi vsi — od Beograda skozi Zagreb do Ljubljane — trudimo se, da da bi ogolodali meso od njenih kosti. Če Bog ne pomaga, bo naša ljuba domovina prav kmalu izgledala tako, kakor glava, zakopana v mraviščih in iz njega teden dni zopet izkopa! Kdo pa ima kaj ljubezni do te nove domovine? Nikdo! Eni hočejo, neznatna manjšina sicer, splezati po njenem hrbtu do razmer kakor so jih v Rusiji izpiti Jud Trocki in tovariši ustvarili. Drugi zopet pristavljajo poseben lonec k ognju, da bi si skuhal v njem republiko ali pa kako kraljestvo, ki bi ne moglo ne živeti — umreti! Skoraj pa vsi nastavljamo svoje mreže in mrežice, da bi lovili zlate ribe, dasi so omare in škrinje že prenapolnjene. Kdo hoče kaj pretrpeti za Jugoslavijo? Nikdo! Nasprotno, vsak steza roko po državni blaginji, da bi strgal zadnji vinar iz nje. Kdo hoče kaj prenesti, da bi se rešila domovina? Nikdo! Pač pa bi rad vsakdo delal manj časa, če se mu še sploh ljubi kaj delati, plačo pa hoče imeti od dneva do dneva bogatejšo. Kdo hoče kaj položiti domovini na oltar? Če danes prepoznajo Slovenci, če kričijo tako močno, kakor da bi te iz kože jemali, če dokazuje, da je Jugoslavija v nevarnosti, po celi Sloveniji ne boš izberačil niti enega krompirja za to ubogo Jugoslavijo!

Ali domovina je v resnici v nevarnosti. In v nevarnosti bo vedno bolj, če se razmere med nami bistveno ne spremenijo. Predvsem med nami, med prebivalstvom, da ne bo državni naš voziček podoben tistemu Homerjevemu vozu, pri katerem volja vsak na svojo stran vlečeta. V naš državni voziček pa so vpreženi kar trije voliči in ti z neskončno trmoglavoščjo vlečejo vsak na svojo stran in vsakemu bi bilo morda všeč, če bi se ciza preikotprej prevrnili in zdrknili nizdol. Da bi ti trije voliči premislili, da bodo pri tem sami splazili se v prepad, kaj takega se od njih niti zahtevati ne more. Kdaj bo boljše? Toliko časa gotovo ne, dokler bomo Jugoslavijo nosili samo na svojem jeziku, dokler je z jezika ne prestavimo v svoje srce, dokler ne napolnimo vsa-

ke kaplje svoje krvi z ljubeznijo, z resnično ljubeznijo do enotne velike Jugoslavije, ki je danes takorekoč plen vseh razposajenih jugoslovenskih jezikov, ki se neprestano drgnejo samo ob njo. Domovina nam mora postati svetišče, v katero prihajamo s tistim svetim ognjem, kakor je prihajal Izraelski narod v Salomonov tempelj! Jugoslavija nam postani oltar, pred katerega poklekujemo in vsakemu naj se posuši roka, kdor bi vrzel kamen na ta oltar! Komur bi se sama ne hotela posušiti, temu naj jo stre državna moč, katere mora biti nepremagljiva in za vsakega merodajna! Upajmo torej, da v novem letu 1922 že vendar enkrat zgradimo Salomonov tempelj svojih skupnih in enotnih domovini, da se v bodoče služba božja ti domovini v čast ne bo opravičevala več v napol podrtih lesenih lopah, kakor se je to dosedaj godilo. V tem templju naj prinaša domovini svoje darove prava in odkritosrčna ljubez, brez katere bo ostala Jugoslavija podrti, zapuščen pogorišče. To ljubez pa moramo mi sami vzgojiti v svojih srcih, ali danes se o njeni vzgoji ne more veliko govoriti, ne veliko pisati!

Domovina je v nevarnosti. Ali sam jo s svojo ljubeznijo ne bomo rešili, če nas pri tem vlada ne bo podpirala, če vlada ne bo izpolnjevala vseh svojih dolžnosti. Vlada je namreč tista os, okrog katere se suče vse. Če je os prešibka pade vse na kup in konec vseh koncev je tukaj! Časi v Jugoslaviji dospeli so do te, da vlada ne sme nobenih napak več delati. Iz Beograda nam ne smejo več dohajati poročila, da je ministrski svet sklenil zadevo za državo vitalnega ali še celo najvitalnejšega pomena, prepustiti enemu samemu ministru, da jo ta uredi, kakor ve in zna, kakor hoče in kakor se mu zljubi. Tako se morda brez nevarnosti vlada v Sammarinški republik, ne pa v veliki Jugoslaviji; še tam morda ne, ker nikjer na svetu človek ne dopušča brez odpora, da bi mu strgalj edino srajco s telesa.

Draginje smo siti in stavk smo siti. Z povzicanjem plač se draginja ne zmanjšuje, to vemo. Ali vemo tudi, da ima naša država toliko žita in mesa, da bi prebivalstvo lahko imelo vsega po potrebi in za cene, ki bi se prenašale. Vzlic temu pa bo žito in meso nam pred nosom odhitelo v inozemstvo, doma pa bomo lakotni trpeli! Tukaj mora vlada z jekleno roko vmes poseči, ker je samo ona v položaju, da more uspešno vmes poseči! Ne delajmo si nikakih praznih upov! Vlada si bo morala v tem pogledu pripraviti

dobro premišljen načrt, in zastopati bo ga morala z tisto trmoglavoščjo, kakor zastopa sedaj ministar Veljkovič malo premišljen svoj načrt o valutni uredbi! Država se nahaja v izvanrednih aprovizacijskih stiskah in če jih drugače ne more odpraviti, naj jih odpravi z izjemnimi koraki. Jugoslavija je danes v hujšem položaju nego je bilo prejšnje cesarstvo kdaj v teku vojske. Prosta trgovina se bo morala na vsak način za vse potrebščine življenja skriti in če drugega ne bo ostalo, poseči se bo moralo po vseh pokrajinah po rekvizicijah in rekvizicijskih cenah, kar vse imajo, če se ne motimo. Čehoslovaška in tudi nemškoavstrijska republika. Če se rana brez noža ozdravi ne da, se mora pač poseči po nožu! Tudi nam ne bo drugega ostalo, ker vse to igranje, s katerim nastopa sedaj protj draginji, nam ne bo pomagalo. Upamo, da bo vlada zavredla se svojih dolžnosti in da se nam na polju aprovizacije ne bo kazala v kakih balkanski podobni nekako tako kakor se je kazala turška vlada v nekdanjih anatolskih vilajetih, kjer se je vse prepuščalo Alahu in njegovemu kimetu!

Strajkov smo siti. Zvečer ob 10. potolažimo enega, zjutraj ob 7. izbruh-

ne že drugi. Tako ne bomo rinili naprej. Pravica do plač družiti se ima z dolžnostjo do dela. Čas, da bi se smel vsak, ki se mu delati ne ljubi, kot pijavka obesiti državi na vrat, mora se vendar enkrat končati. Končan pa ne bo prej, dokler ne bo zadržena neomejena svoboda, vzpizariati nakrivljenje stavke. Vse to se ima preikotprej prepustiti zapriženim sodnikom, ki naj po vesti in prisihi, zaslišavši delojemalca, delodajalca in strokovnjake, razsodijo o tem, če je stavka utemeljena in v koliko so utemeljene zahteve stavkujocih. Da se z delom med sodniško razpravo ne sme ponehati, to je pač osebaj umljivo. Politične stavke, dokler država ne stoji na trdnjej podlagi, so sploh nedopustne. Prepoved takih stavk tudi tistim, ki sedaj silno kriče, ki pa so med vojno vedno tičali pod mizo ter se dvakrat in trikrat prekrizavali pred vsako politično stavko, ne bo pretežka, ker se jih s tem le prisili, da ostanejo pri svoji železni srajci, pri stari svoji navadi. Stavke torej pred posebne sodniške senate!

Če nam novo leto v vseh ozirih, o katerih smo v tem članku govorili, prinese kaj napredka, potem bo bolje, nego je bilo leto 1919. In to si želimo!

Clemenceau o potrebi italijansko-jugoslov. sporazuma.

Iz Pariza poročajo, da je govoril Clemenceau zelo pomemben govor o zunanji politiki ne samo Francoske, marveč splošno vseh antantnih držav. V tem svojem govoru se je dotaknil tudi jadranskega vprašanja. Izjavil je: italijansko vprašanje je eno izmed najbolj žalostnih vprašanj, s katerimi se mora baviti Antanta. Znano je, da so se pojavile velike težkoče zaradi tega, ker se je Italija zavezala odstopiti Hrvaški Reko. To je italijanska vlada podpisala in priznala. Ko pa smo bili prisiljeni, da se dotaknemo rešitve reškega vprašanja, takrat so vstali nekateri Italijani, ki so zahtevali, da naj se ne držimo svojih obveznosti napram svojim sobolevnikom Jugoslovanom. Na drugi strani pa so bili tudi Jugoslovani, ki so od nas z vso energijo zahtevali, da držimo svojo besedo. Zavezani smo bili Jugoslovanom, zato je bilo z italijanske strani nesammetno, da so zahtevali, da svojih obveznosti ne izpolnimo. Italijansko javno mnenje se je začelo ogrevati zaradi Reke. Mnogo se je govorilo o tem vprašanju, in ni moja stvar, da bi govoril še sedaj o njem, ker je bolje, da molčim. Predno smo odstopovali na predlog Angleške v London, smo ameriški predstavnik Polk, čegar odstopovanje mi je zelo ne ljubilo, nadalje angleški predstavnik Sir Cru in jaz, skupno revidirali noto, v

kateri smo natančno označili stališče predsednika Wilsona ter stališče italijanske vlade in skušali oceniti te in one argumente. Ta nota je bila popolnoma jasna in je vsebovala zelo močne argumente, pri katerih je zlasti sodeloval angleški predstavnik. Pri razmotrivanju v naši trojici smo soglašali o tem, da moramo to noto izročiti italijanskemu predstavniku in ko sem se sestal z italijanskim ministrom za zunanje zadeve v Londonu, sem mu vpričo svojih tovarišev izročil skupno noto. Ta nota je posebno važna, ker predstavlja skupni napor ne samo Angleške in Francoske, katerih stališče se v tej zadevi ni izpremenilo, marveč tudi napar Amerike, ker je znano vsemu svetu, da so prihajale ravno z ameriške strani težkoče, ki kakor priznam, niso brez prave podlage. Kar smo storili s to noto, je največ, kar nam je bilo mogoče dosedaj storiti za rešitev jadranskega vprašanja, brez čigar rešitve je popolnoma izključeno, da pride do miru v Evropi. Kakor slišim sedaj z italijanske strani, se tudi tam kar največ prizadevajo, da bi prišli do zadovoljive rešitve tega vprašanja. Po poročilih, ki sem jih dobil sedaj, moram reči, da imam vtis, kakor da bo prišlo v najkrajšem času do sporazuma v jad-

ranskem vprašanju. Če bi se napetost med Italijo in Jugoslavijo povečala, če bi nekega dne izbruhnila nesloga, bi ne mogel nikdo reči naprej, kam bi to dovedlo vso Evropo. Naša dolžnost je, da pojasnimo Italiji, da je njena dolžnost in politična modrost v tem, da se sporazume z Jugoslavijo. Z obeh strani smo naleteli na odpor. Do sedaj se nam je posrečilo premagati težkoče. Ne izdajam nobene tajnosti, če rečem, da si je Nitti iztekel veliko zaslug, če vstaja na svojem sklepu, da pride absolutno do sporazuma z Jugoslovani. On dan, ko bodo odstranjene zadnje težkoče med Italijani in Jugoslovani, bo še le mogoče celi Evropi, da svobodno diha.

D' Annunziada.

Komaj se je nastanil s primerno ceremonijo poet-heroi na svojem diktatorskem mestu na Reki, že je poslal vatle dolgo poslanico francoskemu narodu, kjer je najprej povedal, da ne polaga na življenje nobene važnosti in je mislil poleteti na Japonsko, da najde smrt v morskimi valovih. Ležal je v mrzlici, takrat pa je zaslial glas, ki mu je veleval, da mora iti — ne na Japonsko — ampak na Reko in je šel.

Pri teh besedah bi mislil človek, da je to ali avantirijé, ki je nevaren, ali pa da ga trese še vedno mrzlica, kar tudi ni varno. Kdor pa je abstrahirao od te visoke pesmi poročilo d' annunziada in si priklical v spomin taramtamtamski odhod Orlanda in Sonnina iz Pariza, je začel sumiti — najbrže ne neupravičeno — da je prihajal glas, ki ga je zaslial D' Annunzio — iz rimske vladne palače.

Nitti je govoril o tej ekspediciji tako, kakor pravijo, da se je izgovarjal nekoč kmet, ki je prišel prepoznat k sodniji, češ pot je bila tako slaba, da sem napravil en korak naprej dva pa nazaj. Vse drugo je vedel gospod ministrski predsednik, samo tega ni vedel, kdo je pustil D' Annunzia na Reko. Kajti življenja siti koet je vendar vojak — in Italija bi se najbrže zahvalila, če bi kdo rekel, da ne pozna njena armada discipline. In tudi vse druge italijanske uradne in poluradne izjave so previdno preskočile to točko.

Človek bi se vprašal poleg tega, zakaj se ni D' Annunzio napotil na Reko takrat, ko je Wilson odločno izjavil, da mora Reka pripadati Jugoslaviji. Seveda, takrat ni nihče pomislil na to, da bi se lahko v Ameriki kdor upiral ratifikaciji miru z Nemčijo; in ker sta polagali Francija in

LISTEK.

Baron Žiga.

Sredi novembra 1819. leta se je zavišla vsa Ljubljana v žalno črtno: umrl je Žiga Cojz, baron Edelstein-ski.

Slovenci nismo imeli narodno zavednih aristokratov, kakor so jih imeli Hrvatje, Poljaki in Čehi; naši plemenitaši so bili narodu le breasrčne pijavke, ki so poznali Slovence samo kot tlačane ali kot vojaški material. Mecen naša kulture, trgovine in obrti ni bilo med našimi plemenitniki prav nobenega.

Rodbina Cojzov je italijanske krvi. Mihael Angelo Cojz je prišel iz Bergama (v severni Italiji ob levem bregu Adde med Milanom in Brescio) kot trgovec srednjih razmer v Trst, kjer je kmalu obogatel. Za časa sedemletne vojne je podaril državi za vojaške 40.000 gld., kar je bilo za tedanje čase velika vsota. Cesarica Marija Terezija ga je radi tega

plemenitega čina povzdignila v baronski stan z naslovom Edelstein-ski, ker pomenja beseda »Žoja« v toskanščini (gloja) biser.

Po smrti prve žene se je baron Mihael Angelo Cojz oženil s Kranjco, pl. Kapusovo iz Kamne gorice, ki mu je 23. novembra 1747. l. rodila sina Žigo. Mati je naučila sina lepo slovensko govoriti ter mu je vcepila toliko ljubez do našega naroda, da je postal Žiga najslavnejši mecen naše kulture.

Cojzova rodina se je preselila v Ljubljano. Tu je dovršil Žiga svoje prve šole, višje pa na plemiški akademiji v Reggio v Kalabriji ob messinskem ožini. Imel je pesniško žilico, in kot akademik je pesnil po laško. Nato se je vrnil domov ter je prevzel vodstvo očetovih fužin po Gorenskem. Tržil je z železom in ga odpravljaj po morju daleč po svetu, h kratu pa se je temeljito bavil z modroslovjem, matematiko in naravoslovjem. Brigal se je resno za osušenje ljubljanskega barja, podpiral je dejansko kmetijsko družbo, potoval je križem po Evropi, sam je prouče-

val najboljše načine, kako se izdeluje železo in jeklina ter je konferiral z učenjaki rudoslovci in kemiki, kako dvigniti domačo železnarsko obrt. V mineralogiji je bil strokovnjak prve vrste, in njegova zbirka redkih rudnin je še danes posebna zanimivost v ljubljanskem muzeju.

Žiga je bil mineralog, njegov brat baron Karel pa ugleden botanik; rudnoslovec Werner je imenoval neko rudnino po Žigi »Zoisit«, a po Karlu se imenujeta dve cvetki »Campanula Zoisii« in »Viola Zoisii«. Žiga je bil navdušen turist, ki je zaradi rudnin prehodil vse naše hribe in doline, a najčesteje je bil na Triglavu; obenem je proučeval naš narodni jezik, se demokratsko ustavljal po kočah in bajtah ter se ljudomilo razgovarjal s pastirji, kmeti in delavci, da je zvedel narodne izraze in rekla. In vse si je vestno zabeleževal.

In tako je postal Cojz tudi v slovenskem jezikoslovju vpliven mož, ker je imel fin čut za lepoto in točnost besed in stavka. Imel je bister psihološki dar in zato je znal najti in

pridobiti domače talente za literarno delovanje. Mladega Antona Linhartar je spravil iz pisarske službe v knezoškofjski pisarni k c. kr. okrož. uradu ljubljanskemu, kjer je genijalni jožefinec Linhart kmalu postal šolski komisar ter si je kot tak pridobil za razvoj ljudskega šolstva nepozabnih zaslug. Z Linhartom je pridobil Cojz tudi Kumerdeja, da je napisal slovnico, ki sta jo potem z Linhartom skupno popravljala. Cojzova zasluga je, da je prišel V. Vodnik v Ljubljano, da je začel V. Vodnik izdajati pratike, sestavljal slovar in pisati in urejati od l. 1797. do 1800. prvi slovenski časopis »Novice«. Kako odločilno pa je vplival Cojz na Vodnikovo estetsko izobražbo, kako temeljito mu je kritikoval in več let popravil pesmi in prozo, o tem se je pisalo že mnogo in šele nedavno je Slovenska Matica izdala dr. Iv. Grafenauerjevo zanimivo študijo, ki dokazuje vnovič, da je bil Cojz resnično vodnik pesnika Vodnika.

Nobenega dvoma ni, da je Cojz odlično vplival tudi na slavista Ko-

pitarija, ki je bil v Cojzovi hiši domači učitelj in kasneje baronov tajnik. Ideje Cojzove se izražajo tudi v Linhartovem predgovoru k njegovi pesniški zbirki in njegovi zgodovini in pač pod Cojzovim vplivom in z njegovo pomočjo je prevel Linhart živinozdravniške »Bukve od kug in bolezni« ter je priredil za slovenske diletanse igr »Županova Micika« in »Matiček se ženi«. Cojz je pridobil svoje ožje prijatelje, gospode in dame, da so predstavliali na odru stanovskega gledališča ti dve naši prvi narodni igri, in Cojz sam je že prejel opetovano pridobil laške pevce in pevke, da so včasih sredi opere zapeli slovenskemu občinstvu v nepopisno radost kako slovensko popevko. Baje pa je Cojz sam prijel celo besedilo tistim vložkam, ki pomenjajo začetek slovenske spevoigre in opere.

Tako je bil Cojz izredno delaven, agilen, inicijativen mož, čudovit režiser na vse strani, a hkratu kavalir brez primere. Njegova hiša je bila gostoljubno zbirališče vseh tedanjih boljših duhov, in za njegovo

Anglija nekoliko večjo važnost na Ameriko kot na Italijo — ni zasliša D' Annunzio skrivnostnega glasu. Takrat bi bili prisilili Francija in Anglija Italijo, da nastopi proti tej ekspediciji — in če ne, bi bili nastopili sami proti obema. Ko pa se je zdelo, da niso v Ameriki povsem zadovoljni z Wilsonovo politiko in se je začel ogledovati gospod Clemenceau za vse slučaje po nadomestilu za Ameriko, — naenkrat ta čudežni glas. In potem je D' Annunzio en dan odšel z Reke, drugi dan spet misliti ostati, — kakršno poročilo je pač prišlo iz Amerike. In zadnji ob londonski konferenci, kako so šla srca kvišku v Italiji, ko se je začelo govoriti o francosko-anglo-italijanski zvezi in o nekaki Donavski federaciji. Pa v zadnjem trenutku je nastopil Polk — in spet odhaja poet z Reke.

Ker ve torej Italija, da je odvisna usoda Reke od Amerike, zakaj pušča D' Annunzio na Reki? Ona že ve. Nekoliko upa na denar, nekoliko na terorizem — in v najslabšem slučaju bi potem izigrala eventualno ljudsko glasovanje. Zato pa, čim dalje ostane D' Annunzio na Reki, tem bolje za njo za vsak slučaj.

Joso Jurkovič.

Ujetniki v Italiji.

Kakor se poroča, se je vendarle odločila italijanska vlada, da pošlje domov 50.000 jugoslovanskih ujetnikov, ki se nahajajo v Italiji. Dolgo čim je pridrževala, če se pomisli, da je preteklo že 14 mesecev odkar je sklenjeno premirje, da je celo Francija izpustila nemške ujetnike — in da je Jugoslavija med zveznimi in pridruženimi silami Antante, kar so priznalo Jugoslavijo — z življenji nji izvezmi Italija! Italija se ne ozira na vse to, ona vidi le svojo korist, in kakor se je upirala nekoč ustanovitvi jugoslovanskih legij, da bi s tem škodovala bodoči Jugoslaviji, tako je hotela oškodovati že nastalo priznanje Jugoslavijo — z življenji njenih sinov!

Kajti zaman bi si prikrivali, da stane vsaki dan ujetništva toliko in toliko naših življenj vsled lakote in napora! Vendar upamo, da se je Italija vračunala tudi s to nečloveško špekulacijo, kakor se je vračunala z mnogimi drugimi perfidnimi političnimi špekulacijami od časa premirja. In da se bo gotovo vračunala — zato moramo preskrbeti mi. Sprejmemo ljudi, ki prihajajo sedaj iz ujetništva tako, da bodo občutili, da prihajajo iz suženjstva na svobodno domovino in med brate ter se varujemo, da ne napravimo v tem oziru zopet napake, kakor smo jih že nešteto. Pokažimo jim, da to, kar se je zgodilo njim, se lahko zgodi enkrat celemu narodu. In če jih sprejmemo, kakor se spodobi in in poskrbimo za nje, bodo ravno tisti, ki bodo glasniki med narodom in ga bodo opozarjali na nevarnost, ki mu grozi!

Politične vesti.

== Ministrski svet. LDU. Včeraj dopoldne je bila seja ministrskega sveta, katere so se udeležili vsi v Beogradu navzoči ministri. Obravnavalo se je o nekaterih manjših tekočih poslih, kakor tudi o voljnem redu. Včeraj sta dospela v Beograd ministri za agrarno reformo dr. Hinko Krizman in minister za prehrano in obnovu zemlje Bukseg.

== Društvo javnih nameščencev v Zagrebu razpuščeno. Zagreb, 30. decembra. Včeraj popoldne se je vršil v mestni posvetovalnici sestanek

nek javnih nameščencev, ki niso organizirani v društvu javnih nameščencev. Temu sestanku je prisostvoval tudi minister dr. Lukinič, ki je v svojem govoru naglašal delo vlade in trud, ki ga vporablja vlada za rešitev tega vprašanja že od februarja t. l. Dr. Lukinič je že sam izdelal projekt za rešitev tega vprašanja, po katerem bi se imelo rešiti to vprašanje po ogrsko - hrvatskih uradnih plačah, ki so bile najvišje. Te plače pa ne bi bile definitivne, marveč bi se od časa do časa revidirale takozvane draginske doklade. Po tem načrtu bi morali tudi posamezni uradniki avtomatično napredovati. Definitivne ureditve tega vprašanja ni pričakovati pred 20. majem, do tja pa bi bile zasigurate uradnikom sedanje plače. Za ministrom dr. Lukiničem govoril je hrvatski ban dr. Tomljenović, konečno pa je govoril še predsednik društva javnih nameščencev dr. Benković, katerega je v njegovih izjavah o vzrokih uradniške stavke prekinil profesor Radković ter vzel Benkoviču besedo, češ, da je gost, na kar je zaključil zborovanje. — Današnje »Narodne novine« prinašajo naredbo bana o razpustu društva javnih nameščencev. V razlogih o razpustu se navaja, da je vodstvo tega društva prekoračilo v društvem zakonu označene meje svojega delokroga, radi česar se razpušča.

== Naša država dobi Pečuške rudnike za pet let. »Jutarnji List« poroča iz Pariza: Razgovori glede koncesij za našo državo se bližajo svojemu koncu ter se bodo končali naši državi v korist. V kratkem bo izdal vrhovni svet svoj odlok glede avansa. Naši državi se bodo prepustili v eksploatacijo pečuški premogovniki da uredi svojo promet. Naša država bo imela rudnike v svoji upravi pet let, ne bo pa imela pravice okupirati teh pokrajin. Sedaj se vrše pogajanja ali naj se računa ta rok od onega trenutka ko je bilo premirje sklenjeno ali pa od trenutka ko je vrhovni svet o tem vprašanju odločil.

== Vojni minister odstopi LDU. Beograd, 29. decembra. »Epohe« poroča: V merodajnih krogih se vzdržuje vest, da bo vojni minister Hadžić izstopil iz kabineta. Kot kandidata za mesto vojnega ministra se imenujeta general Branko Jovanović in Živko Pavlovič.

== Zadnje izjave o jadranskem problemu. »Jutarnji List« od nedelje prinaša baje iz krogov zunanega ministrstva tole izjavo: Odgovorni šefi vlad v zavezniških deželah so obrnili splošni interes na svoje izjave, ki so jih dali zadnje dni v parlamentih, da je došel jadranski problem tako daleč, da je upati neposredno na njegovo rešitev. Mi smo sprejeli te izjave z največjim zanimanjem ter so naše izjave najlažji odmev v naši politiki in v najširših krogih. Naše zanimanje je tem večje, ker nam ni znana vsebina zadnje note Italiji izročene s strani Amerike, Angleške in Francoske. Izjave Clemenceaua in Lloyd Georgea so ostale brez nadaljnjega odmeva, ker imata obe izjavi skozinsko korektno formo. Največ smo pričakovali od izjave predsednika italijanske vlade, toda tudi Nitti ni odkril zavese, dasi ravno so bile njegove besede zelo pomirljive ter so kazale željo po sporazumu. Upravičena je domneva, da so vse te besede Nittija prazne fraze s ciljem, da napravijo dober vtisk v krogih vrhovnega sveta. Nitti in Scialoa zahtevata sedaj, da se vzdr-

vedno pogrnjeno mizo so posedali razen Vodnika in Kopitarja vsi takratni kulturni delavci. In pri vsem tem je bil ta zlati mož celih 22 let hrom ter ni mogel ostaviti svojega stanovanja. L. 1793. je bil zadnjič na svojih bohinskih fužinah. Sam si je napravil voziček s tremi kolesi in spredaj z mizico za knjige in papir. Tako se je voziral po svojih 17 sobah ter razmišljal, govoril, pisal, bodril in ukazoval.

Ko so prišli v Ljubljano Francozi, jih je znal Cojz s svojo kavališko lubeznivostjo pridobiti, da se ni mešchanom zgodilo nič zlega. V času lakote pa je dobil baje s Češkega neke vrste ajde in jo delil med ljudstvo. Te ajde so dali ime »Zojzla«.

Umrl je istega leta kakor Vodnik: pesnik 8. januarja, njegov mecen pa 10. novembra 1819.

Ko se spominjamo danes njegove smrti pred sto leti, se zavedamo, da bi brez Cojza, moža svobodno miselnega naprednih idej ne imeli pričetnika naše zgodovine, naše dramatike in našega leposlovja. Linhart, ki je hkratu pričetnik naše ljudske šole, ne imeli bi Vodnika, pevca »Zadovoljnega Kranca«, »Veršaca«, »Na moje rojake« in »Ilirije zvečane«, a tudi ne Kopitarja, Ravniharja in dr. Zares, baron Ziga je vžgal plamen navdušenosti in vztrajne delavnosti

sti v dušah vseh mož, ki jih je potegnil v žarišče svojega duha in srca.

Veleobrtnik, veletržec, veleposelnik in veleum Zois je živel in umrl v svoji veliki hiši na Bregu, ki je danes last P. Kozine. V tej hiši je bilo živo in vroče duševno središče vsem pisateljem koncem 18. in sploščka 19. veka, ognjišče novih idej modernih načrtov in izvršitev.

Krasen vrt z veliko alejo se je širil ob hiši. Ves svet od Ljubljane do vrhu Rožnika je bil ožov: Senigov vrt, današnja Erjavčeva cesta; vsa Vrtača, Bičevje, Lassnikovo posestvo, Zelnikov grad prav do cerkve! In ves Bohinj, Koprivnik, Javornik, Jesenice, Radovina — vse je bilo Cojzovo. Koliko sveta! Koliko ljudi na njem!

In kadar je prišel Cojz na svoje plačje, so morali vsi delavci hoditi praznično oblečeni, postopati brez dela ter dobro piti in jesti, mi je pisal rajni Fr. Levce 1. 1896.

Ljubljana je imenovala po Cojzu cesto, ki teče po nekdanjem njegovem vrtu in mimo nekdanje njegove hiše. Mal spomenik je to. No, tem večjega si ga je postavil sam s svojim delom v naši kulturni zgodovini. In ta spomenik ostane večni.

Fr. Govarar.

zi Italijanstvo Reka. Niti eden niti drugi pa ne pove s čim bi se Italijani zadovoljili.

== Vrnitev ministra Draškovića iz Stojanovića iz Pariza. Kakor se čuje, do sedaj še ni znano, kdaj se vrne iz Pariza naša ministra Draškovića iz Stojanovića. Domneva se, da se vrne čim prej pravoslavni božičnimi prazniki.

== Za naše dobrovoljce. Beograd, 30. decembra. Danes se je podpisala naredba o naših dobrovoljcih. Za dobrovoljce se smatrajo vsi oni prebivalci naše kraljevine, ki so vstopili do 18. novembra 1918 v srbsko vojsko in tamkaj služili do demobilizacije. Za dobrovoljce in invalidne predvideva novi zakonski načrt razne ugodnosti, ki so zajamčene v tem zakonu.

== Za oškodovance iz leta 1914. LDU. Sarajevo, 29. decembra. Včeraj ob štirinajstih so se v dvorani »Srbskega doma« zbrali vsi, ki so trpeli pri izgredu leta 1914 škodo. Tudi provincija je odposlala v Sarajevo svoje zastopnike. Zborovanje je imelo namen, najti način, kako bi se izpolnile zahteve oškodovanih, katerih je jako mnogo.

== Naši vjetniki na Francoskem na poti v domovino. Beograd, 30. decembra. Pariški dopisnik »Epoche« poroča, da se je energičnemu nastopu naše vlade posrečilo doseči pri zavezniških to, da bodo spustili v kratkem na svobodo jugoslovanske vojne vjetnike, ki se nahajajo na njihovem teritoriju. V Franciji se po vjetniških taborih že zbirajo transporti jugoslovanskih vojnih vjetnikov in se koncentrirajo v bližini Marseillesa, od koder bo kmalu odšel prvi transport in sicer v Dubrovnik.

TUDI MED SOKOLI NA HRVATSKEM RUJEJO SEPARATISTI.

Zagreb, 29. decembra. Kakor znano, bi se morala glasom sklepa novosadskega sokolskega zborovanja izvršiti fuzija med hrvatskimi in srbskimi sokolskimi društvi. Tudi v Zagrebu bi se morala izvršiti fuzija med Sokolom I. (hrvatskim) in Sokolom II. (srbskim). Srbski Sokol je soglasno sprejel tozadeven sklep, med tem ko se je v Hrvatskem Sokolu pojavil razdor. Pri svojem zborovanju so ostali sicer separatistični elementi v manjšini in sklenilo se je postaviti za skupne volitve na mesto staroste kandidata, ki ne bi bil politično pronsirana oseba. Dr. Srgjan Budisavljević je ponudeno mu kandidaturu odklonil, z motivacijo, da je on demokrat in politična osebnost. Nato ste se društvi zedinili na skupnega kandidata g. Milana Marjanovića. Komaj pa je bil ta skupni kandidat postavljen, pričela se je separatistična gonja s strani dela Hrvatske, ki so forsirali kandidaturu dr. Mazure. Milan Marjanović je vsled tega odklonil kandidaturu in je bil mesto njega imenovan dr. Laza Popović. Z vsemi sredstvi, tudi s posebnim proglasom, v katerem se govori o nekakem pritisku na »hrvatske« Sokole, o zagrebskem hrvatsstvu itd. skušalo se je izopdkopati tla skupni listi. Včeraj se je izvršilo glasovanje, čigar izid se je razglasil danes. Oddanih je bilo 956 glasov. Od teh je dobil dr. Mazura 468, dr. Laza Popovića 452, Milan Marjanović 33 in dr. Car 3 glasove. Ker ni noben izmed kandidatov dobil nad polovico glasov, izvršiti se mora ožja volitev med dr. Mazuro in dr. Popovičem. Istotako se morajo volitve za prvega in drugega podstarostu ponoviti. Za načelnika je bil izvoljen soglasno vodja hrvatskih Sokolov Dragotin Sulce. Istotako načelnik prosvetnega odseka Josip Hanuš. Od 18 članov upravnega odbora je bilo izvoljenih 16 kandidatov liste sporazuma, za 2 pa se mora vršiti ožja volitev. — Včerajšnje »Novosti« prinašajo članek iz Sokolskih krogov, v katerem se opozarja na opasnost, ki grozi Sokolstvu na Hrvatskem s strani Orlov in klerikalne agitacije, ki hoče razbiti enotnost Sokolstva ter ustanoviti po slovenskem vzorcu Orlo in na Hrvatskem.

MIROVNA KONFERENCA SE NADALJUJE.

LDU. Haag, 30. decembra. (D. kor. urad.) »Hollandsch Nieuws Bureau« javlja iz Pariza: Začetkom januarja se bodo sestali ministri alijanih in asociiranih držav, da zopet pričnejo z delom mirovne konferenice. Prva seja bo prejkone 6. ali 7. januarja. Na dnevnem redu je posvetovanje o usodi Turčije, o bodočnosti Carigrada, o otvoritvi Dardanel, dalje o mirovnih pogojih za Madžarsko in o jadranskem vprašanju. Poskusi bodo spravi v sklad italijanske in jugoslovanske zahteve ter doseči sporazum zlasti v reškem vprašanju. Najbrž se bodo tudi posvetovali o položaju na Ruskem in v Srednji Evropi. Glede ratifikacije versailleške mirovne pogodbe še ni določen noben datum. Pričakuje se,

da se bo ratifikacija izvršila sredi januarja.

PRIBODNA SEJA KONFERENCE.

Pariz, 29. dec. (DKU). »Tempe« poroča, da bo Lloyd George vendarle prišel v Pariz in da se torej nova konferenca ne bo vršila v Londonu. Prva seja nove konference je določena za 5. januar.

ZAVEZNIKI ZAHTEVAJO IZROČITEV VOJNIH KRIVCEV.

LDU. Berlin, 30. decembra. (D. kor. urad.) »Berliner Tageblatt« javlja iz Bazla: Kakor poroča »Pressinformation« iz Pariza, je vrhovni svet odločil, da se bodo imeniki glede izročitve, ki se bodo dostavili Nemčiji, poslali tudi vladam vseh nevtralnih držav. Te države se bodo obenem naprosile, naj retirirajo vse Nemce, ki so navedeni v imenikih in ki se nahajajo na ozemlju teh držav. ter naj jih izroče zaveznikom. Kakor doznava »Pressinformation« iz Londona, se v političnih krogih demantirajo vesti časopisov, da so se zavezniški odrekli zahtevi po izročitvi bivšega nemškega cesarja. Končno veljavno se o njegovi usodi še ni odločilo, ker se v tem vprašanju še ni dosegel sporazum. Vendar pa je gotovo, da zahteva angleška in francoska vlada prognavstvo Viljema zunaj Evrope.

ANGLIJA ZA DONAVSKO UNIJO?

LDU. Rim, 30. decembra. (Dun. kor. urad.) »Brezlično« Vsi italijanski listi kar najživahneje ugovarjajo Lloyd Georgejevi izjavi, da namerala Velika Britanija iz delov bivše avstro - ogrske monarhije ustvariti carinsko združenje.

OBSEDNO STANJE V BEOGRADU.

LDU. Kološ, 29. decembra. (D. kor. urad.) Romunska brzjojavna agencija »Dacia« poroča: Po poročilih iz Sofije so v vsej Bolgariji vsled draginje živili in oblačil proglasili splošno stavko. Vlada je v vsej državi proglasila obsedno stanje.

PREPOZNO!

LDU. Budimpešta, 30. decembra. (ČTU.) Minister za bogocastje in pouk Toller je izdal naredbo, ki določa, da naj se v občinah, kjer na primer žive Nemci, Hrvati ali kaka druga narodnost, vrši pouk v jeziku naroda, ki je v večini.

ITALIJANSKI FANATIZEM.

LDU. Berlin, 30. decembra. (DKU). »Berliner Tageblatt« poroča iz Rima: Pri razpravi o zunanjih politik v senatu govorniki kar odkrito govorijo. Senator Mazzioti je pobijal Clemenceaujevo trditve, da so se Jugoslavljanijunaško borili v interesu entente, ter rekel, da je ravno nasprotno res: da so bili jugoslovanski polki najživahnejši v boju Avstrije proti Italiji. Senator Frascaro je z bolesto ugotavljal, da zapostavlja Clemenceau in franc. zbornica Italijo ne samo Srbijo, temveč celo Jugoslavijo, da je žalostno, da te izjave soglašajo z mišljenjem dela francoskega naroda. General Robljant je govoril o jadranskem vprašanju ter izjavil, da angleško - ameriški kapitalizem tepta vse narodne pravice ter da ravno tako izroča nemška ozemlja in Odansko Poljski, kakor odreka Italijanom Reko.

OGRSKA PROTI ROMUNJI.

LDU. Veliki Bečker, 30. decembra. Bukareška agencija »Dacia« javlja: Ugotovljeno je, da vrši ogrska vlada vojaške priprave proti Romuniji. Napad se pričakuje prihodnje pomlad, na vsak način pa še preden bi mogli Romuni porabiti čas za notranjo konsolidacijo. Obenem organizira ogrska vlada odbor z nalogo, širiti boljševiško idejo med vrstami romunskih vojakov. Kar se tiče intencij ogrske vlade v mirovnem vprašanju, se poroča, da bo Ogrska mirovno pogodbo pač podpisala, vendar pa da je ne bo izvajala.

BREZUSPEŠNA BOLŠEVIŠKA INTERVENCIJA.

LDU. Budimpešta, 29. decembra. (ČTU.) Danes ob 8. je bila izvršena obsodba obtožencev v procesu dr. Evgena Laszloja in tovarišev. Med njimi je tudi Oton Klein - Korwin, za katerega je določil Čičerm talce med vojnimi vjetniki Madžari v Rusiji.

LDU. Dunaj, 30. decembra. (Č. T. U.) »Wiener Mittag« javlja iz Budimpešte: Usmrtnih devetih boljševikov se je izvršila navzlic protestu angleškega poslanika Sortna. Komunistična stranka sklicuje za danes protestne shode proti budimpeštanskim usmrtnim in proti nedelavnosti avstrijske vlade med pokretom belega terorja na Dunaju.

WILSON OKREVAL.

LDU. Pariz, 30. decembra (Dun. kor. urad.) »Chicago Tribune« javlja iz Washingtona, da je predsednik Wilson popolnoma okreval. Prišel bo zopet s političnim delovanjem in bo osebno rešil vprašanje mirovne pogodbe.

ALBANCI.

LDU. Podgorica, 29. decembra. Po zadnjih poročilih se je poredilo jugo-

slovanskim četam z našega ozemlja pregnati albanske odpadnike, katere vodijo italijanski častniki in orožniki. Čudno je, da se dogajalo na ozemlju, ki ga je italijanska armada zasedla že pred enim letom, napadi na jugoslovanske obmejne straže, ne da bi italijanska vojaška oblastva kaj vedela o tem. Trdi se, da so Albanci ob prvem napadu naš strokovni oddelek, broječ 20 mož in enega častnika, ujeti in da je bil odpuščen v Clementi. Jugoslovenci so imeli tri mrtve in več ranjenih. Izgube sovražnikov niso znane. Red ob meji je zopet vzpostavljen. Jugoslovanska vojaška oblastva bodo zahtevala od poveljnika v Skadru, da izpusti ujetnike. »Pravda« javlja: Napad Arnavtov je bil resnično brezposoben nastop kačaskih čet. Po hitrih odredbah se je v kratkem posrečilo, da se prepreči podobni roparski napadi.

ČEŠKOSLOVAŠKI BANKOVCI IZ AMERIKE.

LDU. Praha, 30. decembra. (Č. T. U.) Kakor poroča »Narodni Politika«, je dospelo iz Amerike za poudru milijardo čehoslovanskih bankovcev po 1000 K. Nedobavljeni 1000kronski bankovci v znesku za pol milijona se bodo pozneje vporabili za izmeno z obrabljenimi.

MESTO BANDITOV.

LDU. Ženeva, 30. decembra. (ČTU.) »Tribune de Geneve« javlja z Dunaja: Dunaj je danes po banditih najbolj vzemirjena prestolnica. Povsod vlada nered. Nikjer človek ni varen. Vlada je nezmogljiva, da bi napravila red in preprečila nerednost, ki se dan na dan množe. Ni je noči, da se ne bi izvršil roparski umor ali napad. Zlasti se množe žepne tatvine po kolodvorih. Mnogo kolodvorskih nameščencev je v zvezi z zločinci, ki mnogokrat nastopijo v uniformah, da svoja hudo delstva lažje izvajajo.

POMOC AVSTRIJI.

LDU. Dunaj, 30. decembra (DKU). Kakor poročajo listi iz diplomatskih virov, je francoska vlada vsled odgoditve praških posvetovanj glede preskrbe premoga v Avstriji sklenila v srhu, da v najkrajšem času odpomorepomankanju premoga v Avstriji, da pošlje nemudoma na Čehoslovaško 5000 vagonov samo za prevoz premoga v Avstrijo. Razen tega bo poslala v Avstrijo francosko komisijo za nadziranje pošiljanja vagonov in premoga v Avstrijo.

Novo leto neodrešenih.

Živimo v letih, ko se rušijo države in porajajo nove, v letih, ko vsebuje vsako posamezno več zgodovine kot včasih celo stoletje. V takih dobah je težko življenje za narode — kaj še je za narode, ki jim ni sreča vsaj toliko mila, da bi skupaj in nedeljeni preživeli te viharne čase. Med te zadnje, še s to nesrečo oblagodarjene, spada tudi naš narod. Vse velike zgodovinske dogodke je dočakal deljen in razcepljen, tako da so se igrali z njim lahko dogodki in narodi. In dejstvo, da se ni zgubil v stoletjih, ko je kot suženj služil različnim gospodarjem, ampak je nasprotno vedno ohranil zavest svoje skupnosti — to dejstvo priča o njegovi silni življenski moči. In ta moč ni pojenjala, dokler ni dosegel svojega cilja in se združil.

Da, lahko mirno rečemo, da se je združil. Res je sicer, da je še del naroda — in ne najslabši — pod tučjevo peto, vendar smo prepričani, da ne bo delala zgodovina izjem — našemu zapadnemu sosedu na ljubo! Tok zgodovine gre za tem, da se iste narodnosti združujejo v večje celote, temu toku zgodovine mora Italija zahvaliti svoje združenje — svoji lastni moči mnogo manj!

Naš narod je imel drugačne nasprotinike kot so Italijani, ki niso imeli še potrebe, da bi izvršili obsežno preskušnje na svoji moči. Mi smo vzdrževali naval Nemcev in Madžarov — vzdrževali bomo tudi ekspanzivnost naroda, ki je že zdavnaj prekorajčil najvišjo točko svojega razmaha.

Vendar ne glede tudi na zgodovino in nasprotinika, je najboljša jamstvo skorajšnjega združenja našega naroda — njega lastna moč. Če se nismo zgubili takrat, ko smo bili kakor otoki posejani po sovražnem morju, bo tem brezuspešnejši italijanski napori sedaj, ko stoji za našimi ljudmi na zapadu večmilijonski narod v svoji mladi sili, ki ne bo prenehala in ne odnehal, dokler ne doseže svojega pravičnega cilja.

Ta zavest lastne moči in zavest, da stoji za njim cel združen jugoslovanski narod, bo našim ljudem za Novo leto svetla zvezda v temi suženjstva in poročitve, da ni več daleč zarja njih svobode!

Neodrešena domovina.

— O značilja. »Goriška Straža« piše: »Bilo je leta 1914. v vročih dneh meseca avgusta. Pangermanska vojna blažnost je slavila prave orke navdušenja, ki je marsikdaj dosegel v kazni »Corso« višek, ko je sedel nek

gospod s črno - rumeno kokardo na ro- kavu in klavirju in zaigral »Radetzky- marsch. Bilo je leta 1918, v dnevi po- loma, in sicer v beli Ljubljani: isti gos- pod je imel pripeto jugoslovensko kokardo. Mesec dni pozneje si je pa ta črno - rumeno - belo - modro - rde- či gospod našel italijansko tricoloro in jo mahal navdušeno po korzu ... Veni, vidi - Vici. - Še nekaj: Nekdanji vo- ditelj avstrijske špijonaže v Gorici ima neke shranjene svoje arhive, ki so iz- redno zanimive. O priliki in če nam bo kazalo, približno iz tega in še drugih arhivov marsikaj zanimivega. - Ta- ko »Goriška Straža«. Mi pa menda lahko še nekaj dodamo: Očeta navede- nego kameleona so redili slovenski groši in potemtakem seveda tudi sina. V zahvalo je sedel sin h klavirju in na- pisal goriške Slovence sramotečo pe- sem »Marameo ...«. Veni, vidi, Vinci.

— Kaj si vse upajo pisati. Pod tem naslovom piše »Goriška Straža«: »Dnevniku »Resto del Carlino« pošilja 18. t. m. »nekdo«, kateremu smo že na sledu, sledeči brzojav iz Gorice: »Slo- venski razgrajati, ki so postali predrzi- ni vsled naše prevelike potrebnosti, se vsiljujejo pri raznih naših oblastih, da bi dobili v Gorici slovenske šole. Ta zahteva je neupravičena v vsakem oziru in bi se morala zatvoriti sploh vsaka slovenska šola radi prevelikega števila otrok. Gre torej za atentat na italijanski značaj mesta, katerega bi meščani sami znali zatreti, ako bi tega vlada ne hotela storiti z energičnim ukrepom.«

— Dr. H. Tuma, ki je zastopal Slovence v uradnem slovenskem svetu, imenovanem pri generalnem komisari- jatju v Trstu, je — kakor poroča »Goriška Straža« — odločil to čast; na njegovo mesto je bil imenovan na predlog političnega društva »Edinost« dr. Agnetto.

— Pomoč beguncem. Vlada je odobrila izdatke večje vsote denar- ja, ki se stavi na razpolago deželni vladi za Slovenijo v Ljubljani v svr- ho pomoči beguncem iz okupiranega ozemlja.

— Italijanski vojaka okradla po- nesrečenca. Iz Cerkna na Goriškem poročajo: Pred kakimi štirinajstimi dnevi se je vračal cerkljanski dekan Kunšič v spremstvu kaplana Arkota s službenega opravka v Novakih. Med- potoma je dekan nenkrat padel in si zlomil desno nogo. Kako se je to mo- gilo zgoditi, je uganka, ker je tam ce- sta lepa in gladka. Isti trenutek sta se približala dva italijanska vojaka in ponudila svojo pomoč. Kaplan Arko- ima je prepustil dekana in se odstranil, da dobi kak voz. Ko se je povrnil, je dobil dekana nedaleč od mesta ne- zgođe, toda vojakov ni bilo nikjer. Pokradla sta dekana, kar je imel pri sebi in izginila. Dekana so prepeljali radi nastalih komplikacij v bolnišnico.

— Italijanske komedije v Šibeniku. LDU. Split, 29. decembra. (DUD). Ita- lijanski v Šibeniku so po naredbi mestnih italijanskih vojnih oblasti imeli ob devetnajstih javno skupščino z mo- čnim spremstvom karabinerjev. Pred skupščino je igrala godba po mestnih ulicah koračnice. Dr. Pini je z občaj- nimi frazami, posvami in žalitvami v svojem govoru ljuto napadel Ameriko. Prečital je brzojav iz Reke, v kateri se veči, da italijanska vlada neomajno vstraja na staljšču aneksije Reke in vseh okoliš. danih Italiji v premirju z Avstro - Ogrsko. Govor je zaključil z vzklikom: »Annunziju in Millu. V istem zmislu je govoril dr. Njagostović, ki v privatnih razgovorih obupno toži o izdaji Italije proti italijanskemu v Dal- maciji. Privstvovalo je tej komediji kve- jemu 10 ljudi, večinoma častnikov; vo- jakov je bilo vrlo malo. Demonstranti so potem z godbo koračali po mestnih ulicah, vzklikali d' Annunziju in Millu ter psovali Nititja. Naposled so se spo- padli s karabinjerji in se razšli.

— Arditi plenijo. LDU. Split, 30. decembra. (Dun. dop. ur.) Te dni so se v krčmi Kačićev v Zadru stepli arditi z zadrskimi Italijanaši. Najprvo so se prepirali, ker so jim arditi očitali, da se niso prijavili za dobrovoljce. Bilo je več ranjenih. Arditi so vrgli dve bombi, eno pred vrati krčme, drugo pa na trgu. Nare- dili so mnogo škode. Pri trgovcu Čorku so italijanski vojaki pokradli kožo v vrednosti preko 500.000 K. Poizkušali so tudi opleniti prodajal- nico Persicilijevo. Sploh so tatvine na dnevnem redu.

— Nov list v Zadru. LDU Split, 29. decembra. (D. dop. ur.) Te dni začne izhajati v Zadru list za narodne interese z naslovom »Naš list«.

Hajduki. LDU. Split, 29. de- cembra. (Dun. kor. ur.) V Imotskem so prijeli nevarne hajduke, ki so po pokrajini že več mesecev ropali in plenili. Ko se je mešana patrulja pri- bližala koči, kjer so se bili skrili, so roparji začeli streljati iz revolverjev. Pozneje pa so se drug za drugim pe- dali, samo njih kolovodja je pobeg- nil, drugi dan pa se je sam prijavil sodišču. — V vrliškem kraju so raz- bojniki, oblečeni vojaško in oborože- ni s puškami, navalili v hišo Jovana Barišića, ga zvezali in ga pretepli, dokler ni povedal kje je njegov de- nar. Odnegli so mu 20.000 kron in pobegnili. — Bilan imotskega je raga

bojnik zaklal mladenčca, mu vzel več tisoč kron in pobegnili. Oblastva so aretirala več sumnih ljudi.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 30. decembra.

Zupan gosp. dr. Ivan Tavčar otvoril ob 5. uri zborovanje, imenoma gosp. Bona- ča in gosp. Ložarja za overovatelja zapis- nika in prečita dopis slovenskega Rdečega križa, v katerem prosi to društvo za pod- poro našim vjetnikom v Italiji. Občinski svet dovoli v to svro 5000 kron. Zapisnik zadnje seje se odobri.

Poročilo personalno - pravnega odseka.

Občinski svetnik gosp. Pustoslav- šek poroča, da je treba izvoliti v okrajno komisijo za pritožbe o vojnih dajatvah dva zastopnika mestne občine in enega na- mestnika. Na predlog presonalno - prav- nega odseka se izvolita kot člana gg. Lil- leg in Dimnik, kot namestnik pa g. Ven- cajz. — Isti poročevalec poroča nato, da je treba izvoliti dva zaupnika v svrhu uredbe zemljiške knjige glede parcel št. 245/8 in 245/12 kat. občine Šentpetrsko predmestje. Gosp. župan je v te svrhe že določil gosp. Jančigaja in gosp. inž. Kocha, kar občinski svet naknadno odobri.

Zupan gosp. dr. Tavčar poroča nato, da se bo pričelo dne 2. januarja 1920 z zbiranjem ljubljanskih srečk in da bodo v te svrhe potrebne dve do tri komisije, pri katerih morata sodelovati po dva ob- činska svetnika. Prosi zato posamezne sku- pine, da se zedinijo na kandidate ter pre- ide na nadaljno točko dnevnega reda.

Poročilo finančnega odseka.

Gosp. podžupan dr. K. Triller po- roča v imenu finančnega odseka o prošnji društva za gradbo Sokolskega doma So- kola I. za prodajo stavbišča na trgu Tabor, za gradbo telovadnega poslopja in telo- vadišča. V daljšem in temeljitim utemelje- vanju poudarja gosp. podžupan, da bi se v ta namen oddalo 6600 m² občinskega sveta, in sicer 2600 m² po 15 K, 4000 m² pa po 8 kron 1 m², kar bi znašalo skupno 71.000 kron. Prostor, ki bi se oddal Sokolu I. moral bi se uporabiti samo v te svrhe. In bi mestna občina v nasprotnem slučaju bila upravičena, za isto ceno kupiti svet na- zai. Stavba doma bi se morala postaviti vsaj tekom štiri let. — Gosp. župan kon- statira, da je treba v svrhu sprejetja tega poročila kvalificirane večine, ker bi dru- gače predlog propadel. Nato povzame be- sedo gosp. dr. Adlešič, ki navaja vzro- ke, ki bi govorili proti prodaji tega pro- stora. V prvi vrsti smatra on zaizdavo tega prostora kot neutemeljeno radi tega, ker bi se s tem odpravil nujen trg, na ka- terem bi se uredil kak park, ki bi tvoril takorekoč nekakaj pljuča za ta kraj in kjer bi se shajali otroci na solncu in zraku. V drugi vrsti smatra gosp. dr. Adlešič pro- dajno ceno 8 in 15 kron za preizkušeno, ker je svet v tamošnji okolici že po 40 K 1 m². V istem smislu protestira proti sprejetju takega predloga tudi občinski svetnik gosp. Jeglič, nakar odgovarja občinski svetnik dr. Novak, konstatirajoč, da sta se oba predgovornika skrbno varovala, dotikati se strankarskega stališča ter nato konstatira, da bi za slučaj, da se zgradi ta telovadni dom in letno telovadišče, nikakor ne postal svet zazidan, marveč da bi kljub temu ostal to, kar smatra gosp. dr. Adlešič in gosp. Jeglič za tako nujno potrebno, to je pljuča za ta kraj. Monumentalna stavba Sokolskega doma pa nikakor ne bo v kvar tamošnji okolici, marveč ravno nasprotno. Glede cene 8 in 15 K, poudarja gosp. dr. Novak, da nikakor ne gre, da bi občina, ki je pred leti kupila ta prostor po 4 K 1 m², gledala na to, da bi pri stvarih, kjer gre za javne interese, čemur je pač v prvi vrsti štet telesno vzgojo naše mladine, delala kake dobičke. — Ker se nihče ne oglasi več k besedi, povzame referent g. podžupan zaključno besedo v istem smislu, zavračajoč pomisleke občinskih svetnikov gosp. dr. Adlešiča in gosp. Jegliča, kakor gosp. dr. Novak pristavljajoč, da bi občinski svet ne glede na strankarstvo bil vsa- kemu društvu, ki bi se moglo izkazati s takimi uspehi in s takim delovanjem z isto vrnemo na roko, kakor gre Sokolu I. Pri glasovanju je konstatiral noviči gosp. žu- pan navzočnost kvalificirane večine, in je bilo oddanih za predlog finančnega odse- ka 23 glasov, s čemur je bil predlog spre- jet. (Burno odobravanje na galeriji.)

Gosp. župan preda nato predsedstvo gosp. podžupanu ter poroča, da je sprejel od pokrajinske vlade odobritev zadnjega sklepa občinskega sveta glede sprejetja 4 milijonov kron posojila v aprovizirane svr- he. V sled težav najetja takega posojila pri kakem bančnem zavodu, obrnil se je gosp. župan na Mestno hranilnico, ki je dovolila ta kredit na kontokorent proti šodstvenemu obrestovanju. Vsota je plačljiva v štirih mesecih. Predlaga, da se vzame sklep Mestne hranilnice, ki je dovolila kredit 4 milijonov kron proti 5 odstot. obrestim, odobruje na znanje. Predlog se sprejme, nakar prevzame gosp. župan zopet vod- stvo.

Poročilo obrtnega odseka.

Občinski svetnik gosp. Franchetti poroča v imenu obrtnega odseka o prošnji dimnikarske zadruge za zvišanje tarifa ter predlog, da se vsled podražitve vseh po- trebnosti dovoli petkratno zvišanje cenika iz leta 1908. — Isti poročevalec poroča o prošnji društva komislonarjev in postre- škov za zvišanje tarifa ter predlaga, da se naj zviša petkratni cenik iz leta 1908. — Oba predloga se sprejmeta.

Poročilo upravnega odseka mestne- ga vodovoda, elektrarne in plinarne.

Občinski svetnik gosp. Planinšek poroča o ponudbi za vožnje za mestno plinaro za leto 1920 in predlaga, da se oddajo te vožnje edinemu ponudniku gosp. Josipa Turku, in sicer samo za leto 1920. Sprejeto. — Isti poročevalec poroča o do- pisi ravnatelja mestne elektrarne glede raznih prošenj za vpeljavo električne raz- svetlobe, a kajenja in druge svetlobe

razsvetle, ki vstopajo iz tamošnjih ljubljanskih elektrarn in o prošnji gosp. I. Gorca, ki se je s svojo prošnjo obrnil direktno na občinski svet. Ker tej in slinim prošnjam ni možno ustreči, se tudi ta prošnja zav- ne. — Sprejeto.

Predsedstvo prevzame zopet gospod podžupan, nakar poroča gosp. župan o iz- enačenju plač mestnih nastavljenecv s pla- čami državnih nastavljenecv ter konstatira, da bi znašalo enako povziranje mesečno 258.000 kron, to bi značilo obremenitev mestnih financ letno za več kakor 3½ mi- lijona kron, to je več kakor cel proračun za leto 1920. Ker pa v blaginji ni niti to- liko denarja, da bi se jutri izplačala slična doklada mestnim nastavljenecv, kakor se je izplačala državnim nastavljenecv, na- staja vprašanje, od kod vzeti v tako krat- kem času potrebne vsote denarja, oziroma če dobiti zadostni kredit. Predlaga 50 od- stotno zvišanje dosedanjih draginskih do- klad, dokler se ne bo začetkom januarja rošilo definitivno v občinskem svetu vpra- šanje zvišanja plač po vzorcu državnih uradnikov. O tej točki se vname živahna debata, v katero posežejo občinski svetniki gg. Lilleg, Vencalž in Kocmur, zahtevajoč, da naj se zviša mestnim nastavljenecv v enaki meri njihove dohodke, in sicer v isti izmeri, kakor državnim nastavljenecv. Če ni drugače mogoče, najame naj se večji dolg, ker bi mestna uprava itak rabila več- jo vsoto denarja, da spravi vse javne na- prave v red. — Zupan gosp. dr. Tavčar odgovarja nato vsem tem govornikom in predlaga končno, da naj se do končne ureditve dovoli za enkrat, da se jutri izplača mestnim nastavljenecv poleg draginskih doklad, ki jih prejemale, še nadaljnjih 100 odstotkov, to je še enkrat toliko dragin- skih doklad, kakor doslej. — Predlog se sprejme.

V komisijo za zbiranje ljubljanskih srečk se imenujejo nato od posameznih strank gg. Likozar, Jeglič, Vencalž in Dimnik.

Občinski svetnik gosp. Kocmur in- terpelira nato gosp. župana radi uslužben- cev mestnega občinskega zakupa, ki naj bodo v isti meri deležni zvišanja plač, ka- kor drugi mestni nastavljenecv. Zupan to obljubi. — Gosp. Kocmur predlaga nato, da se trupla onih 22 žrtav avstro - ogrske- ga terorizma, ki leže še danes na Suhem bajeju, to je na strelišču, ekshumira in prepelje na pokopališče k Sv. Križu, nakar zaključijo gosp. župan javno sejo.

Narodno gospodarstvo.

— V odlični štadij stopa naše va- lutno vprašanje. Razna razglasila v časopisih delajo vtis, da ministristvo vob- če soglaša z novim projektom finan- čnega ministra. Neko poročilo je vedelo celo poročati, da je finančni minister že v posesti obsežnih pooblastil. Po tem zadnjem načrtu finančnega ministra naj bi se vprašanje rešilo tako, da bi se izdal dvoleten bankovec, ki bi predstavljaj hkratu en dinar in štiri krone. Ta načrt, pravijo njegovi sramežljivi zagovorni- ki, ne dela kroni nobene krivice. Krona na ostane v prometu in sicer al pa- ri! Hvalijo gospoda Veljkoviča, da je našel tako lep izhod: novo Kolumbovo jajce. Mj pa pravimo, da, če je že tu govor o Kolumbovem jajcu, potem se nam postavlja na mizo v resnici le Ko- lumbov klopoteč, nevaren, da za- kuži celo naše gospodarstvo. Kdor se upa po tem načrtu govoriti o »al pari«, smatra naše državljane za bedake ali pa je sam gospodarski otročjak. Nov načrt pošilja krono, denar ¼, prebival- stva, v klavnico, ustvarja krivično re- lacio proti dinarju po ključu ena za štiri za večne čase. Brez gospodarske upravičenosti in preko resnične kupne sile naše krone ustanavlja umetno nad vrednost dinarja, čigar resnič- no vrednost je včeraj gosp. dr. Hacin objavil tako vsestransko. Celemu mo- bilnemu imetju ¼, prebivalstva — v bankovcih, hranilnih vlogah, vrednost- nih papirjih, starih prihrankih — se vzame na mah ¼, nominalne vredno- sti. Načrt pomenja kapitulacijo pred umetnostjo sarafov in borznih špekul- antov v Beogradu. Izvzati mora hitro dviganje cen vseh življenjskih potreb- ščin od sedanje krone proti novemu di- narju. Naše delavstvo, uradništvo, stal- ni nameščenci bodo vsled te reforme najprej prizadeji. Nadaljnje dragine tu- di državne podpore za živila ne usta- vijo. Tako bo na eni strani ¼, na- rodnega imetja izgubljeno brez trohice resnega upanja, da bi prišli za tako brezbržno žrtev od novca z večjo kup- no silo. Na drugi strani bo davila še večja draginja prebivalstva. Preti pa še druga nesreča. Nastopilo bo takoj do- slej neznošno pomanjkanje plačilnih sredstev. Že danes povsod celo za pla- čanje carine manjka gotovine. Kaj bo potem pri obstoječih visokih cenah, če se skriži plačilna sredstva za ¼? Pri nas vse čuti gospodarsko nesrečo, ki se bliža. Zato so vsi krogi prebival- stva, tudi celo naše časopise — »Na- preja«, »Slovenec«, »Domovina«, »Slo- venski Narod« — složno proti namera- vanj konfiskaciji premoženja. Tudi na Hrvatskem je splošen in odločen od- por. Prebivalstvo je kazalo rezistenco že pri markiranju krone. Prebivalstvo je prepričano, da bi bila nesrečna re- forma pogubna za našo državo. Ako gosposde na krmijo ne poznajo razpo- loženja v narodu, je žalostno. Zedni čas pa je, da se počne o resničnem po- ložu. Leta 1919, ko smo preživeli za

naše gospodarstvo. Naj bi novo leto prineslo boljšo srečo za gospodarstvo in finance v naši državi. Jer. Sovič.

— Kurzi dunajske borze dne 30. decembra 1919. Jugoslovanska krona 179 K, lire 1380, francoski franki 1600 K, švicarski franki 3500, napoleonidori 600 K, lei 495, marke 395, dolari 165.

— Trgovina z živino (govedo, ovce, koze, konji, prašiči) je glasom naredbe de- želne vlade vezana na koncesijo, ki jo po- deljuje v prvi stopnji okrajno politično oblastvo. Vsi imetniki obrtnega lista za tr- govino z živino, ki je bil izdan po 1. janu- arju 1916, so dolžni tekom 15 dni po raz- glasitvi nove naredbe, torej do 8. januarja 1920 prositi za tako koncesijo, sicer iz- gube obrtno pravico. Prošnje je vlagati pri obrtnem oblastvu prve stopnje (magi- stratu okrajna glavarstva).

— Trgovina z mlekom in jajci je urv- ščena med koncesionirane obrte po nare- bi deželne vlade z dne 20. decembra 1919. Koncesije podeljujejo okrajna politična oblastva. Kdor ima že obrt za trgovino z mlekom in jajci, pa je dobil obrtni list po 1. januarju 1916, je zavezan prositi za tako koncesijo, sicer izgubi obrtno pravico. Take prošnje je vlagati tekom 15 dni od dneva razglasitve nove naredbe (24. decembra 1919), torej do 8. januarja 1920. Pristojna za take prošnje so obrtna oblastva prve stopnje (magistratu, okrajna glavarstva).

Sokolstvo.

Sokol I. in društvo za zgradbo so- kolskega doma naznanjata svojemu članstvu, da je ljubljanski občinski svet v seji 30. t. m. v polni meri ocenil za- služeno delovanje Sokolstva, da je ugo- dil naši prošnji in prodajnim potom od- stopil prostor na trgu Tabor za zgradbo sokolskega doma in telovadišče. Od prostora do zgradbe je še dolga težka pot, vendar se zanašamo na podporo našega članstva in razumevanje naše široke javnosti za velike narodne nalo- ge sokolskega dela, da dosežemo čim- preje tudi svoj končni cilj glede lastne gradbe. Ko vam sporočamo to veselo vest vam voščimo — veselo novo leto.

— Odbor Sokola I.

— Društvo za zgradbo in vzdrž- vanje Sokolskega doma Sokolu II. v Ljubljani opozarja na plesni večer, ki se vrši v soboto dne 3. prosinca 1920 v veliki dvorani hotela Union. Začetek ob pol 8. zvečer. Za red in udobnost mo- skrblijo. Zabava domača in neprisi- ljen. Bratje in sestre, sokolske rodbine ter sploh prijatelji naše misli, vsi ste vabljeni v naš krog. Odzovite se tedaj! Na veselo svidenje!

— Sokol v Štepanji vasi. Vabimo brat- sko članstvo in prijatelje Sokola, da v obilnem številu poseti naš Silvestrov ve- čer. Zdravo! — Odbor.

— Sokol Moste pri Ljubljani opozarja br. članstvo kakor tudi vse prijatelje na svoj običajni Silvestrov večer, ki ga prire- di danes zvečer v vseh prostorih br. Kan- duca (pri Pečarju) v Udmatu z najrazlič- nejšim sporedom. Vse, ki hočejo preživeti pri prijetnih uric v veseli družbi, vabimo k tej prireditvi. Zabave se ne bo manjka- lo! Na svidenje. Na zdar!

— Kočevski Sokol priredi na 31. de- cembra Silvestrov večer v hotelu »Trste«, kamor vabi vse svoje člane, prijatelje in znance društva. Spored: Petje, godba, igra in prosta zabava. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 3 krone za osebo. Sokolski zdravo!

— Predstava v Litli. Dne 5. januarja in 6. januarja 1920 priredi Litljska šolska mladina v prostorih Sokolskega doma ve- seloigro v petih delih: Sneguljica in škratje. — Odbor.

— Jugoslovanski Sokol v Pragi. V Pragi so ustanovili tamošnji jugoslovanski dijak jugoslovanskega Sokola, ki zelo vro- deluje. V odbor so izvoljeni: starosta: br. Santel, zamenik staroste: Kampamadžija Vaso, vodja: Nace Perko, tajnik: Cubulo- vič Branko, Viktor Vičič in sestra Darinka Žrnavec, blagajnik Srečko Žagar.

— Dnevne vesti. Ljubljana, 31. decembra 1919.

— Odgovorno uredništvo našega lista je z današnjim dnevom odložil naš upravitelj g. Valentin Kopitar in si- cer v zmislu sklepa zadnjega kongresa jugoslovanskih novinarjev v Zagrebu, da naj bo odgovorni urednik vselej eden izmed članov uredništva samega. Odgovorno uredništvo je prevzel z da- našnjim dnevom član našega uredništva g. Božidar Vodeb.

— Preselitev družbe »Dolen- skih železnic« v Ljubljani. Včeraj se je vršil pod predsedstvom dvornega svetnika Šukljeja občni zbor družbe »Dolenške železnice«, ki je sklenil, da se sedež družbe premesti z Duna- ja v Ljubljano.

— Radi denuncijanstva. Proti zdravniku dr. Benediku na Bledu, ki je bil sodno označen kot denuncijant, je uvedlo, kakor čujemo, društvo zdravnikov disciplinarno preiskavo. Da-li je napravilo proti njemu kakš- ne korake vodstvo stranke, ki ji do- tičnik pripada kot eden najodličnej- ših njenih članov na Gorenjskem, nam ni znano. Nasprotno, z Gorenj- skega nam poročajo, da igra ta mož še vedno odlično vlogo v politični komisiji SLS na Bledu in v oko-

lici. Zdi se, da šustercljanstvo vedno ni izumrlo.

— Tuji huškači. Po Dolenjske in nemara tudi drugod se klati sumljivi elementi, ki ščuvajo pro- državnemu in narodnemu jedinst- tu hujskajo zlasti proti Srbom. Na- danovo tega se je vozil iz Nove- mesta v Metliko na sejem me- kmetski oblečen, kakšnih 35 let sta- ki je potnike ščuval proti Srbom n- sramno govoreč, da so sami morli in roparji. Zatrjeval je, da mu je pr- dobro znano, da so Srbi umorili Ljubljani že nad 50 deklet in jih sk- vaj zagrebi. Za vse to ve vlada, a- prepovedala, da se o tej stvari go- ri v javnosti! Dotičnik je slabo go- ril slovenski, iz česar se da sklepa- da je najbrže tuj agent, ki je posl- k nam, da bi zasejal seme razdo- mad Slovence in Srbi. Čudimo s- da ni tega lopova občinstvo tak- prišlo za vrat in ga izročilo bližnj- mu orožniškemu poveljstvu.

— Nemškutarska predzrna. Iz Rogatca nam pišejo: Na Stefan- vo so priredili rogaški nemškuta pod krinko soc. demokracije pri Br- zinskuho plesno veselico, katere- je s poštenim namenom udeležil pr- težni del rogaških Slovencev. To- komaj je naslednji dan zadnji Slov- nec odnesel pete iz te gostilne in- čutili gostilničar Brezinsček site- slovenskih grošev ter vrnega m- svojimi, je začel udrihati po Slove- cih in naši državi. Posebno je p- vdarijal: »Trije (Supanz itd.) so se z- pisali Jugoslaviji, mi se pa ne bon- Rohitsch war deutsch und blei- deutsche«. Ako nemškutarju ne ug- ja v Jugoslaviji, bo treba pač posl- beti, da se ga pošlje v nemški pa- diž v — Avstrijo!

— Dijaški transport v Pra- preko Dunaja in Brna ide 8. janua- ob 3. popoldne. Vsi, ki hočejo po- vati s tem transportom naj se jav- najpozneje do 5. januarja na nasl- Romeo Fakin, Vodna steza 1/I. I- nar za vožnjo in kritje ostalih št- škov se bo pobral pred odhodo- Na prekasne prijave se ne bo ozi- lo. Izvoznico za živila in tobak- mora preskrbeti vsak sam.

— Dijaški transporti. Dosedaj- določeni: za 2. januar transport, Dunaj, vodi tov. Lud. Lobé, Kroja- ulica 6; za 5. januar transport za I- naj in Brno, vodi tov. Rud. Lav- Mestni trg 17/II. — Tovariši, ki po- iejo po 5. januarju v Prago, Brno ali- Dunaj, naj javijo takoj po dopis- »Ferjalnemu Savezu« tov. Ferlugi hotel »Tivolje«. — Tovariši, ki so- pravljani prevzeti vodstvo kake- transporta, naj se prijavijo še pose- pri tov. Ferlugi Ivan, Marjanjšče (al- demska menza) vsak dan od pol 1- pol 2. Vidiranje potnih listov presk- za vse transporte tov. Zupančič, Z- jak 7, oddati do 31. decembra vsak o- od 10. do 12. ure.

— Vse visokošolske študentske so- d- okraja vabim v stanovskih zadevah na- stanek dne 7. januarja ob 2. popoldne- mojem stanovanju v Litli št. 3. Kdor se- more udeležiti, naj lavi naslov. Lajovic- dislav cand. prava.

— Imenovanje v politični služ- Vladnemu tajniku in voditelju polit- ne ekspoziture v Cirknici Vin- Borštnerju je podeljen nasl- in značaj okrajnega glavarja.

— Kako se godi našim voj- vjetnikom v Italiji. Obup, ki tare m- vojne vjetnike, ki se nahajajo še ve- v Italiji, se zreali iz sto in sto psi- ki prihajajo preko meje. Naši mučen- so izgubili v svojih mukah malone- zupanje v svojo domovino ter men- da je zla volja kriva, da še vedno l- v suženstvu. Resnice o položaju v- ših deželah in težkoče ter šikane, katerimi se mora boriti naša vlada, vsakem najmanjšem koraku, ki ga l- če storiti v prilog našim vojnim v- nikom v Italiji, ne poznaajo. Zato je n- umljivo, da so naši vjetniki mnenja, jih je vlada in domovina pozabila. F- našmo nekaj odlomkov iz pisma, ki je pisal Maks Plestenjak Terrasinja na Siciliji: »Ali so v n- novi državci že dali tiskati posmrtn- za nami? Že trinajst mesecev po p- mirju, ali upanja na skorajšnje rešit- pošteno rečeno, še prav nobenega. na hočete pustiti tu za vojno odsko- nino? Če je to, potem civilizisti še ti- travo, ki tu zraste za njihove ose, n- le in koze. Kaj pa potem? Daleč s- prišli, mi sužnji! Ali je v vsej naši- žavi še en Slovec, ki bi imel vsaj- koliko sočutja z nami? Vse druge- žave, če tudi so nekatere skoro po- noma izgubile z zemljevida moder- Evrope, so se pobrigale za svoje v- nlike in jih spravile domov, na nas- goslovane pa so menda pozabili p- vsi. Kaj bo, ko bomo pojedli še to, l- je zelenega? Kaj bo z nami? Če naj- traja še par mesecev, ne vem... Sa- upanje, da so to zadnji dnevi naše- suženstva, nas še vzdržuje, kadar- se bomo vrnili, se boste čudili, ka- smo večnoma vsi osiveli in nismo v- podobni omikanjem Evropejcem, m- več smo že napol podivjani Afrikan- Vprašanje pa je še, koliko jih bo v- žalo 6. do 8. januarja na Bledu in v oko-

državi, mi pa smo danes v svoji lasti — ampak glede dopisovanja je ostalo pri nas vse lepo po starem in v Trstu in drugam dopisujejo naši trgovci še vedno italijansko in nemško in ravnotako sprejemajo popolnoma mirno in brez ugovora dopise v tujih jeziki. Ni treba poudarjati, da kaže to pomanjkanje narodne zavednosti in ponosa ter oboje vsega tega, pomisliti je treba samo na škodo, ki nam nastaja vsled tega praktiranja, kajti pri nas moramo plačati korespondente za dotične jezike, odtod tisto povpraševanje po naših časnih za trgovske uradnike, ki morajo biti večji v govoru in pisavi italijanske, nemške itd. Tam spodaj pa jim tega ni treba, saj jim prinesemo vse na krožniku. Zato ne potrebujemo tamošnjih tiskov naše človeka — ki ostane vsled tega brez kruha. Ni umestno, kazati na vse daljne posledice tega postopanja, zato samo apeliramo na naše trgovce v interesu naše države — naj ne pozabijo svoje narodne dolžnosti! Za danes samo toliko v opomin, že v naprej pa opozarjamo, da ne odnehamo, dokler se tudi v tem oziru ne osamosvojimo! — P. P.

Društvene vesti in prireditve.

— Ustanovno zborovanje društva „Sloga“. (Društva žena in vdov državnih nastavlencev in nastavljenk) se je vršilo v ponedeljek, 29. t. m. v zborovalnici mestnega magistrata. Predsednica pripravljalega odbora ga. Strletova je obrazložila namen društva in njegovega namena. Namen društva je: 1. Sestava in oddaja vlog in prošnje, 2. Prirejanje shodov, 3. Podpirati in izpolniti te obstoječe enake moške društva, 4. Delovati v smislu moških organizacij za izboljšanje naših gnotnih razmer, 5. Boriti se proti neznanosti, druzinji, ki ogroža našo eksistenco, 6. Pomirjevalno delovati v strankarskem boju, ki nas vodi do gospodarskega pogina ter nam jemlje ugled pred vsem svetom, 7. Skrbeti za vzgojo hčera in sinov javnih namestencev, 8. Skrbeti za okrepitev zdravja družin javnih namestencev, 9. Delovati v smislu protialkoholnih društev, 10. Skrbeti za upokojece in člane njihovih družin, 11. Sodelovati pri gospodarskih podjetjih moških uradniških organizacij. — Po utemeljevanju teh točk in čitanju pravil izvolil se je odbor. Izvoljene so bile sledeče ge. in gde.: predsednica: Strletova; podpredsednica: Govekarjeva; odbornice: Grasseljeva, Debeljakova, Bajtova, Kobalova, Försterjeva, Veharjeva, dr. Zbašnikova, Koširjeva, Accettova, Hrovatinova. Namestnici odbornic ge.: dr. Jenkova in Lillegova. Preglednici računov ge.: Mitoholeva in dr. Gergerjeva. — Članarina se je določila na 1 K mesečno. — Končno je povzela besedo se ga. Delfa Ivanič, tajnica „Kola srbskih sester“ v Beogradu, razlagajoč veliko važnost zblizanja in upoznavanja.

— Društvo jugoslovenskih tehničarjev, Praha, Česká tehnika. Jugoslovenski tehničarji: Srbi, Hrvati in Slovenci, kojih je letos v Pragi nad 400, so združeni in skupnem strokovnem društvu, katero ima namen, nuditi članom priliko, da se že tekom študij vzajemno seznanijo, da bodo pozneje kot inženirji lažje delovali v povzdigo domovine: po skupnem, enotnem načrtu, organizirani v društvo. Naše društvo hoče zastopati jugoslovenske tehnike napram domovini, gojiti zvezo z merodajnimi strokovnimi činitelji, in ima tudi nalogo, predstavljati čisti strokovni javnosti naraščajočo jugoslovensko inženirsko stanje. V doseg svojega programa prireja društvo predavanja in debatne večere, na kojih se pogovarjamo o narodno — gospodarskih in strokovnih razmerah v domovini, izlete v

tovarne itd., in skrbti za knjižnico, ki naj bo članom materialna opora pri študiju. Da bo društvu zanj uspeh, je potrebno, da ustanovimo stalno. Vzdrževanje društvene sobe in strokovne knjižnice pa zahteva sredstva, katerih dilaško društvo ne more dobiti od svojih članov. Odnosno je torej — sedaj po volji še bolj kot prej — od podpore iz domovine. Obračamo se tedaj zaupljivo na našo domovino, v prvi vrsti na one kroge, koji razumevali naš položaj s prošnje, da nas blagovolijo podpirati pri našem delu in naj bodo zagotovljeni, da bo denar dobro naložen, saj bo večina naših tehnikov izvrševala svoj poklic v domovini — za domovino. — Odbor D. J. T. — Denarne prispevke sprejema Jadranska banka — podružnica v Ljubljani.

— Na jesenjak se je ustanovil konsorcij „Prosvetni dom“, ki ima namen, zgraditi dom, v katerem bi imela središče vsa kulturna društva, kakor „Sokol“, Gledališko društvo itd. Delež znašajo K 100, jamstvo enkratno.

— Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu opozarja svoje starejše in člane, da se vrši sredi prosinca 1920. zborovanje društva v Ljubljani v svrhu izvolitve novega odbora, preselitve društvenega prenočnega iz Gradca in da se stalno določi sedež društva. Čas in lokal se določi pozneje. Starejšine in člani se prosijo, da se gotovo udeležijo zborovanja. Za odbor: cand. ing. Vladimir Mikuš, t. č. predsednik, Ljubljana, Kolodvorska ulica 3.

Društvo nižjih mestnih uslužbencev priredi dne 5. januarja 1920 v veliki dvorani Uniona običajno predpustno veselico z raznimi zabavami. Pri veselici svira voljaška godba dravske divizije. Ker ima priredba dobrodelni namen, v korist požarnega sklada članov in njih rodbin, vabi vljudo — Odbor.

Jugoslovensko akademsko društvo „Jugoslavija“, Praha. Na običnem zboru jugoslov. akad. društva „Jugoslavije“ v Pragi dne 19. oktobra 1919 se je izbral novi odbor, kot sledi: predsednik: Fran Legat, cand. ing.; 1. podpredsednik: Milutin Zelič, cand. med.; 2. podpredsednik: Boris Hribar, tehnik; 1. tajnik: Nikola Marič, cand. ing.; 2. tajnik: France Pegan, tehnik; 1. blagajnik: Stanko Jeglič, tehnik; 2. tajnik: Vojislav Semiz, tehnik; 1. knjižničar: Stevan Zagorčič, medik; 2. knjižničar: Velimir Majstorovič, medik; 3. knjižničar: Zorko Fakin, jurist; 3. gospodar: Jaro Hannš, tehnik.

Nainovejša poročila.

ITALIJA SE PRIPRAVLJA NA UMIK.

Baker, 31. decembra. V noči od 23. na 24. decembra so Italijani odšli iz vsi municije iz Leskove doline, Mašun, Bač in Korfince ter jo prepeleli v Št. Peter na Krasu. Isto so storili ob vsej demarkacijski črti. V bližini Ilirske Bistrice so hoteli zgraditi več barak, sedaj pa jedošče uradno obvestilo, da ni treba graditi novih barak, ker bo italijanska armada baje okrog 16. januarja zapustila dotično ozemlje. Ob demarkacijski črti na jugovzhodu ni skoraj nobenih vojaških straž več. Prav rad tega pa je s jino nevarno hotiti preko demarkacijske črte, ker je ob demarkacijski črti sedaj polno roparskih tolpi, ki se rekrutirajo iz domačinov in Italijanov, in strahujejo sedaj

vas okoliš. Rad je umoriti se tam v zadnjem času na desnem robu, ker ni nikogar, ki bi nastopil proti tem temnim elementom.

VLADNO POVERJENISTVO NA CETINJU.

LDU Beograd, 30. dec. Zdi se, da so v črnogorskih političnih krogih govorili o ukinitju vladnega poverjenistva na Cetinju. Vse kaže, da so vladnemu poverjenistvu na Cetinju šteti zadnji dnevi.

DR. PLOJ V BEOGRADU.

LDU Beograd, 30. decembra. Dr. Miroslav Ploj, bivši senatni predsednik upravnega sodišča v Avstriji, bivši predsednik jugoslovenskega poslanskega kluba, sedanjí predsednik likvidacijske komisije na Dunaju, je kot član jugoslovenske delegacije v uradnih poslih bival 15 dni v Beogradu. Dr. Miroslav Ploj je posetil predsednika vlade Davidoviča in mu poročal o delovanju komisije.

VOLILNI ZAKON ZA POSLANCE.

LDU Beograd, 30. dec. Včeraj je imel ministrski svet sejo, na kateri so razpravljali o volilnem zakonu za narodne poslance. Kot osnova je sprejel srbski volilni red.

ZA SIROMAKE IN INVALIDE.

LDU Beograd, 30. dec. Poverjenistvo za socialno politiko v Ljubljani je dobilo 2½ milijona kron, da jih razdeli siromakom in invalidom.

VALUTNI ODBOR PRIDE V LJUBLJANO.

LDU Beograd, 30. decembra. Član valutnega odbora iz naših novih pokrajin so odpotovali v Zagreb, oz. v Ljubljano, da se še enkrat posvetujejo s tamošnjimi finančniki o predlaganem zedinjenju krone in dinarja v enoten novac. Sodi se, da ta predlog na Hrvatskem ne bo zadell tako občuten odpor, kakor v Sloveniji.

OBCINSKE VOLITVE.

LDU Beograd, 30. dec. »Beogradski Dnevnik« piše: V vsej Sloveniji se čuti predvolitveno vrvenje. V Sloveniji se bodo začetkom prihodnjega leta vršile občinske volitve. Interesantno je, da je za bodoče volitve v Sloveniji izbran sistem splošne volilne pravice, kar dokazuje, da se bo mogel narod svobodnoje in v večjem številu udeleževati volitev občinskih funkcionarjev. Na ta način bo podana splošna podlaga, po kateri se bo moglo ustvariti merilo za predstoječe volitve za konstituantno.

PREDUJEM 50 MILIJONOV FRANKOV.

LDU Beograd, 30. dec. Zvečeli smo, da je naši državi izplačan nov predujem 50 milijonov frankov. Od tega smo prejeli od Angleške 25 milijonov in ravno toliko od Francije.

NAŠE AMERIŠKO POSOJILLO.

LDU Beograd, 30. decembra. »Pravda« javlja: Vprašanje o najetju posojila v Ameriki se ne bo moglo rešiti prej, kakor da se reši vprašanje odškodnine in ratifikacije miru. Za enkrat obstaja uradna ameriška ponudba za posojilo 100 milijonov dolarjev.

CIGARETE IZ SOLUNA.

Beograd, 30. dec. Uprava državnih monopolov je poslala v Beograd 30 vagonov cigaret in duhana iz tamošnje

naše tobačne tvornice. Prva pošiljatelj petih vagonov je že dospela v Beograd.

NARODNI DOLG FRANCIE.

LDU Pariz, 30. decembra. (D. kor. urad.) Poročevalec finančne komisije senata ugotavlja v poročilu, da je narodni dolg Francije dne 30. junija 1914 znašal 34 milijard 188 milijonov frankov, da pa znaša danes 207 milijard 269 milijonov frankov, med tem 90 milijard nezaloženega dolga.

ARETIRANA BOLJŠEVISTINJA.

LDU Budimpešta, 30. decembra. (DKU.) Ogrski dopisni urad javlja: Kakor poročajo listi, je policija včeraj aretirala bivšo tajnico Otona Korwina - Kleina, Margaretto Barany. Pri njej so zaplenili 870.000 kron modrega denarja. Izjavila je, da je poletila dobila od svaka tajnika Bele Kuna 1.150.000 K. Manjkajoči znesek je porabila.

MONARHISTI NA RUSKEM.

LDU Amsterdam, 30. decembra. (DKU.) Po brezličnih poročilih iz Moskve so zasledili v guberniji Pensi monarhistično organizacijo. Na povelje izredne komisije so ustrelili 35 oseb.

JAPONSKA PROTI BOLJŠEVIZMU.

LDU Amsterdam, 30. decembra. (DKU.) Kakor poročajo »New-york Times« iz Tokija, je izjavil japonski ministrski predsednik, da japonska proti boljševizmu naperjena politika kratkoma ne more dopustiti, da bi se nevarni vpliv boljševizma razširil do japonske meje. Sedaj se razmotirajo skupno z Ameriko vojaške odredbe. Japonska ne bo osvojila nobene pedsibirske zemlje in bo odpozvala vse svoje vojake, kadar mine nevarnost.

Aprovizacija.

7. Krušne komisije bodo uradovale v soboto, dne 3. januarja in v ponedeljek, dne 5. januarja 1920, vsakokrat od 8. do 12. dopoldne. Izdajale se bodo izkaznice za cenejša živila strankam, ki so že vložile vprašalno polo, in sicer: Strankam s črkami od A do K v soboto in strankam s črkami L do Z v ponedeljek.

7. Novih vprašalnih pol krušne komisije ne bodo sprejemale in reševale, ker morajo priti prej pred posebni odsek, da presodi, ali je prošlec potreben ali ne. — Z a m u d n i k i zamorejo oddati svoje pole le na magistratu, in sicer od torka naprej. 7. Zamudniki, ki so že predložili vprašalno pole, pa ne bi prišli h krušni komisiji, dolo izkaznice za živila šele tedaj, ko se to objavi v listih.

7. Val krušni komisariji se vabijo, da se zanesljivo udeležijo kratke seje, ki se vrši v petek, dne 2. januarja 1920 ob 5. popoldne v veliki dvorani na magistratu.

Poizvedbe.

— Iščeta se Otmar in Stefanija Battistig iz Gorice, kojih hčerki Alma in Ada se nahajata pri gosp. kuratu Alojziju Makucu v Marilinem Celju pri Kanalu na Gorškem. Njih naslov naj se naznači gospodu kuratu Makucu.

— Marija Göttemann, begunka iz Maribora, ki je bivala v Železni Kapli na Kororškem in ta mesec odpotovala v domovino, naj dvigne svoje pohištvo, ki se nahaja na glavnem kolodvoru v Ljubljani. Kdo ve, kje se nahaja Frank Svete iz Preserje pri Ljubljani, ki je šel kot prostovoljec v Ameriko leta 1917, službe 3. četa, 2. bat. 9. polk. Na to je enkrat pisal julija 1919 iz Trbovelj, od takrat ni glasu o njem. Kdor kaj ve, blagovoli sporočiti njegovi teti Mariji Merkun, p. Preserje pri Ljubljani.

Izgubila se je 29. decembra ob 8. uri med potjo od Glavnega kolodvora do kavarn Evrope, srebrna doza za smotke, s modrim, emajliranim robom, na levi strani označena z zlatim družinskim grbom. Prošči se, da jo najdlje blagovoli vrniti proti visoki nagradi v kavarni Evropa.

Ramoterosti.

»Gospod poročnik - junak.« Madžarski vojni minister je ukazal, da se mora nagovarjati častnike narodne armade od poročnika do podpolkovnika službeno: gospod poročnik-junak, gospod stotnik-junak itd. Baje najbolj ugaja tak naslov onim, ki so se za časa vojne skrivali doma za pečjo.

»Smrtne obsodbe v Budimpešti.« Dne 20. t. m. so bili obsojeni na smrt na vešalih trije pomagavci bivšega ljudskega poveljenika Samueija, in sicer Arpad Kohn-Kerkes, Ludvik Kovacs in Karel Sturz.

»Za 25 K na dan nočejo pometati cest.« Dunajski mestni svetnik Reuman je poročal v seji mestnega sveta, da ni dobili pometalcev in ni mogoče odstraniti sneg z ulic. Za pometalce je bilo določeno dnevno plačilo po 25 K, ali od stotisoč nezaposlenih se je oglasilo za delo samo 560.

»30.000 Židov izženejo z Ograkega.« Iz Budimpešte poročajo, da hoče vlada nemudoma izgnati iz Budimpešte galiske in ruskopolske žide, katerih je okoli 30.000.

Uredništvo
in upravnništvo
„Slovenskega Naroda“
p. f.

Vremensko poročilo.

Decembar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebes
30	2. pop	737.0	7.7	brezvet	oblačno
31	7. zj	734.7	7.0		del

Obir (2044 m nad morjem)

29. 9. zv.	594.3	-2	sl. zapad	pol. oblak
30. 7. zv.	594.2	+1	moč. jug	

Padavina v Ljubljani v 24 urah 1, na Obzidju 0 mm — Srednja včerašnja temperatura 6.7°, normalna — 2.6°

Glavni urednik:
Rasto Pustoslavšek.
Odgovorni urednik:
Božidar Vodeb.

Učencem za trgovino z mešanim blagom se takoj sprejme pri Josipu Langeršek v Marenbergu. 10970

Naprodaj se koza švicarske pasme, 4 mesece breja. — Vpraša se: Stranska pot št. 17. 10947

Seno, dobro konjsko, ter slamo, kupi takoj Jos. Zidar. Ljubljana, Dunajska cesta 31. 10040

Naprodaj imam tri spalnice, ravno kar izgotovljene v treh barvah. — Avgust Černo, mizar, Zg. Šiška št. 541.

Vzgojiteljica zmožna tujih jezikov (angleščina prednost) ter klavirja, se takoj sprejme. Plača po dogovoru. Ponudbe na poštni predal 79, Ljubljana. 11041

Stare kovine, baker, medenina, košer, kupuje po najvišjih cenah Breznik & Fritsch, trgovina z železnicami Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 1. 10510

Karbid na debelo in drobno ter karbidne svetilke priporoča trdka Breznik & Fritsch, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 1. 10511

Kupim bišo, vilo ali srednje posestvo v mestu ali bližnji okolici. Kupnina se plača na željo v tuji valuti. Ponudbe pod »Ugodna prilika«/10997 na upravn. »Slov. Naroda«. 10997

Kupi se osebni avtomobil v dobrem stanju s 3—5 sedali od 20—35 PH. — Ponudbe naj se pošljejo na A. Sednika, Mestni trg 24 II. 10958

Parni hotel se kupi, z nad 60 m³ kurilne ploškov, dinamo 30 do 40 kilovat, ter več elektromotorjev in zraven pripadajoči deli; dalje dva magnetna za vžiganje (Abreisszündung). Cenjene ponudbe na poštni predal 73 10956

Slike kralja Petra v velikosti 47x65 cm priporoča Narodna knjigarna v Ljubljani. Cena, v tiskem ovitju po peti 5 S. 10955

Bančni uradnik išče hrano pri boljši rodbini. Cenj. ponudbe pod »Dobra hrana«/11043. 11043

Miss Farler from England gives English lessons. Dunajska ces. 25. Interviews from 1—2 o'clock. 11044

Iščem za svojo hčerko stanovanje pri boljši rodbini v svrhu obiskovanja gospodinske šole. Naslov pove upravnistvo Slov. Naroda. 11019

Kina železnato vino lekarka Piccolija v Ljubljani, Dunajska cesta, krepa malokrvne, nerazvne, oslabele odrasle in otroke. Narodila proti povzetju. 10800

Prodasta se: dve zimski suknji, dva lica, površnica, solonska obleka, siv žaket in več druge oblike. Poizve se: Kolizejska, ul. 12. podprtišnje nasproti, I. dr. gimnazije. 11002

Damske in moške stare klobuke sprejema v moderno prenovljenje M. Stemberger, Dunajska cesta 9/II, dvorišče. 11049

Gospod išče sobo s prostim vvhodom v središču mesta, tudi nemebelirano, če mogoče takoj. Plačam dobro nagrado. Ponudbe prosim na uprav. Slov. Naroda pod: »Gospod«/11011. 11011

Vrtinar oženjen, brez otrok, popolnoma izvešan vseh del vrtarske stroke, želi sprejeti kake boljše vrtarske, tudi vzajem v najem. Ponudbe pod »Vrtinar«/10991 na upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 10991

Isk službo kokažarja, najrajši v okolici lici Maribora ali pa tudi na Hrvatskem. Sem oženjen brez otrok. Vpraša se v upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 10979

Išče se detek (raznašalec), v starosti 15—17 let, z lepo pisanim obrazom, v marljiv in če mogoče zmožen slov. in nemškega jezika. — Ponudbe na »Slovesno torišče in Hrvatska d. d., Elekro odd., Dunajska cesta št. 48. 11021

Išče se vestna in zanesljiva oseba, ki ima veselje do otrok, je vsaka za mostojnega šivanja ter drugih lahkih domačih opravil. Stalna stalna. Plača in oskrba dobra. Ponudbe pod »Iskaj osebo«/10952. 11042

Semena pristna in zanesljiva kupuje Josip Urbanč, trgovina s semeni Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 8. 10583

Prodasta se 2 otroška vozička, dobro ohranjena. Breznig, Stelweisova cesta 13 I. 10981

Tri lepe mehlovene sobe v Ljubli, se oddajo eventualno tudi s hrano. Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«. 11035

Kolar za vozove in kočije, se 11000. Hrana in stanovanje v hiši. — Plača po dogovoru. — Zglasiti se je: Cesta na Kodeljevo št. 8. 10961

Dve ali tri dobro meblirane sobe v nem. dva gospoda. Ponudbe pod »W. T.« na uprav. Slov. Naroda. 11004

Proda se: Častniški plašč (topničar-vse skoraj novo. Na ogled vsak dan od 1.—4. popoldne. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 11035

Mehloveno stanovanje s 4 — 5 sobami in pritlikinami, če mogoče kaka vila, se išče za neki konzulat. Ponudbe pod »Konzulat«/10983 na uprav. Slov. Nar. 11009

Kupi se ali zamenja za moko dobro ohranjen družinski gramofon s slovenskimi ploščami v večjem številu. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 11009

Dobra, res zanesljiva samostojna kuharica se sprejme plači. Istotam se sprejme vestna sobarica plači. Nastop s 1. ali 15. januarjem. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 11005

RADIUM vseh vrst viserica (kratkotrajno žganje) je »ELEVATOR«

ednopravna in patentirana ter najdaljša sredstva proti tujanju, revmatizmu in živčnim boleznim splošno znana. Dobiva se v vseh trgovinah, drogerijah in lekarnah. Na debelo pa v glavni zalogi za celo Slovenijo: P. Štanič, Ljubljana, Gospodarska ul. 18. 11042

Večja množina štedilnikov je naprodaj. Poizve se: Jeranova ul. številka 11. 10424

Kupujemo svaku količino i profil tračnica

kao i spojnog materijala, škrateljki, dvojnih kotaca, vagoneta i lokomotiva u uporabnom stanju.

„ALAT“ d. d. za promet tehničkom i željeznom robom, ZAGREB, Telefon 711. Gajeva ul. 59

Zahvala. Za vse dokaze tolažilnega sočutja povodom nenadne smrti naše ljubljene soproge, mamice in sestre, gospe

Jerice Bobinc soproge izmoga trgovca, posostnika itd.

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najprijetnejšo zahvalo. Osnobito se zahvaljujemo pred duhovščino, vsem povercem za njihovo trud, dr. Globokotniku in dr. Högljerju za poštovovalnost, sovedom za njih pomoč ob čem boleznim ter vsem drugim, ki so na katerikoli način sočustvovali s nami in lajšali naše srčno bol.

Bog plači vsem, vsem!

Največje upanje pripravljamo v prijaznem spominu. 11009

Ljubljana, 30. dec. 1919. Zahvala rodbini Bobinc.

„Velika gora“ lesna trgovska in industrijska družba z o. z. v Ribnici naznanja, da je preminul dne 29. t. m. nje družabnik, gospod

Ivan Lušin

lesni trgovec in posestnik
Časten mu spomin!
Ribnica, dne 29. grūdna 1919.

Dne 7. januarja 1919 je v junakiem boju za svojo ljubljeno domovino padel

poročnik Pavel Sirk

adjutant poveljstva SHS za Zapadno Koroško.

Zemeljski preostanki tega junaka se bodo dne 3. januarja 1920 v Borovljah izkopali in slovesno blagoslovili. Obesem se bo na kraju pokojniške smrti, v Gorici, med vojaškimi častniki odkrila od ožjih tovarišev nam poklonjena spominska ploča.

Slovesni pogreb v domovini — Zalog — bo najbrže 6. januarja ob 3. popoldne.

Podpisani častniški zbor si uoaja tem potom prijatelje za domovino padlega junaka vljudo povabiti na sodelovanje.

Častniški zbor SHS 1918 v Borovljah.

Orisko - mlo (80% smaltke) v zavrtih po 12 kosov, nud. tvrdka Demar & Osenar, Ljubljana, Kodovska ulica št. 35. 10499

Izjane izurjen, vesten, neoženjen košarar z dobrimi izpričevanji. Ravno tako dober vrtnar za graščino. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 11027

Priporočamo brinjevec 450/0. Zajamčeno čistega nudimo za ceno od K 90.— po L/0, franko sod, stanica Nova-Gradiška. 10820

Prodaj v Ormožu, Slovenija, manjše posestvo obstoječe iz vile, velikih gospodarskih poslopj ter njiv, majhnega gozda in krasnega sadovnjaka v skupni izmeri okrog 5 oravov. **Marija Gomzi v Ormožu.** 11028

Istemo uradnika za zvonarno, ki verizan v knjigovodstvu in glasbeno izobražen. Ponudbe na **Strojne tovarne in livarne d. d., Dunajska cesta 48.** 11029

Trgovski sin, izurjen v trgovini mešane prakso v lesni trgovini, želi primenljive službe pri kakem večjem podjetju. Ponudbe pod „Trgovina“ na Anončno ekspedico Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3. 10987

Zobni atelije
P. Vrankar
konc. zobni tehnik.
Gledališka ul. 7. naspr. gledal.
Izdelujem najfinišna dela v zlatu, porcelanu in kavčuku. Zlate kroge in mostičke ter umetna zobovaja brez plošč. 10894

!! Deske, trame, hlode in bukovo oglice !!

kupi inozemska tvrdka. Ponudbe na Anončni zavod Drago Beljak Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 10963

ANTON MALGAJ

Stavbeni in pohištveni pleskar in ličar. Ljubljana, Kolodvorska ulica 6.

Vsa dela izvršujem le s pravim, predvojnim blagom. Cene zmerne

Javna prodaja vina in ruma

v skladišču Balkan na Dunajski cesti se vrši dne 3. januarja 1920 ob 9. uri zjutraj. Obenem z blagom se oddajo tudi sodi. 11051

Karbidne svetilke

v najrazličnejših izdelavih in velikostih se dobe po zmernih cenah pri tvrdki SVETLA, Ljubljana, Mestni trg 25. 11047

Kontoristinja

boljša moč, popolnoma zmožna in zanesljiva enostavnega knjigovodstva, z lepo pisavo, izurjena v strojepisju, se takoj sprejme. Moči z večletno prakso imajo prednost. Istotam se sprejme tudi zmožna stenografija ter slov. in nemškega jezika. Po strojepisju, nudbe na upr. Slov. Nar. pod „Kontoristinja/11048“.

Novi tečajji za: slovensko stenografijo, nemško stenografijo, fijo, strojepis, slovensko korespondenco, nemški pravopis in korespondenco, računstvo, navadno, dvostavno in ameriško knjigovodstvo, slovenski jezik za začetnike, nemški jezik za začetnike, hrvatski jezik in leporelo se začnejo dne 5. januarja 1920. Zasebno učilišče Legat v Mariboru, Votrnjska ulica 17/I. Novi tečajji trajajo 4 mesece, obširni prospekt brezplačno. 10640

Priporočava najino vedno veliko zalogo:

slivovke

tropinovca

ruma

brinjevca

cognac-med.

ter vsakovrstnega kolonijalnega blaga. Točna in solidna posredstva.

Gregore & Verlić, Ljubljana, Cesta na Gorenjsko železnico šte. 7.

Kupim pisalni stož z vidno plavo in slovensko tastaturo. Ponudbe na Jaroslav Breuer mestni stavbenik Ljubljana Vojaška ulica 16a. 10939

Kupijo se: že rabljeni, a dobro ohranjeni, njeni stroji: stroj za oblanje lesa, trakovna žaga za les, stružnica za železo. Ponudbe s kar možno natančnim opisom na Deliško pivovarno v Laškem trgu. Štajerska. 10892

Oglas.

Dobavitelji lesa za celulozo in lesovino naj blagovolijo poslati ofertno vagon naložen per m³.

Tovarni za lepenco družba z o. r. Sladka gora, železniška postaja in pošta Trnovo ob Mar. Pri ponudbah naj se vpošteva možnost trajne dobave. 10793

Boljša kuharica srednjih let, vamostojna, ki zna dobro šivati, v boljši kuharici, starosti 20 do 30 let, se takoj sprejmeta v večji trgovski hiši (10 oseb). Plača dobra po dogovoru. Istotam se vajeno vseh hišnih sprejme tudi dekle, del za pomoč v kuhinji, sploh gospodinjstvu in gospodarstvu proti dobri plači. Naslov pove uprava „Slovenskega Naroda“. 10978

Kupim vsako množino po tvorniški ceni tvorniška zaloga Janke Andriš v Mariboru. 10291

Pohištvo

dobro ohranjeno, vseh vrst, iščem za takoj. Ponudbe na upravnistvo Slovenskega Nar. pod „Novi dom 11025“.

Prodaja.

Vagon šamotne opeke v velikosti 20x10x3 cm je na glavuem kolodvoru v Ljubljani naprodaj. Več v skladiščni pisarni. 11032

Koncipijenta

po možnosti s substitucijsko pravico sprejmeta za takojšnji nastop, ali za prvega svečana odvjetnika dr. Fran Novak, dr. Alojzij Kobal v Ljubljani. 10927

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in boljših služb

išče in priporoča boljše osebe vsake vrste za privatne, trgovine, hotele, gostilne i. t. d. — Prevzame samo dekleta z dobrim spravevalom ali pridne začelnice.

G. Flux

Gospodina ulica 4. I. nadstropje levo. Pri zunanji naročniti znamka za odgovor.

Prva jugoslovanska

tovarna čistilnega praha

nudi pomade bele — rdeče, prah v zavrtkih, kakor tudi beli izvleček „SIDOLIN“ — tekočina v malih steklenicah — naboljše čistilo za vse kovine.

A. Radesich nasl., Ravnik

Zastopnik za Slovenijo Ivan Keželj, Ljubljana Tržaška cesta 27.

Prah se razpošilja tudi v celih vagonih

Ženitna ponudba.

Privatni uradnik, samec, 31 let star, zdrav, simpatičen in čedne postave, z nekaj tisoč kron premoženja, išče tem potom v svrhu ženitve gospodično v starosti 20 do 24 let, katera bi imela smisel in razum za zakonsko srečo. — Prednost imajo one, ki so trgovskega stanu in imajo že svojo trgovino ali premoženje v Ljubljani ali na deželi. — Vpoštejajo se le resne neanonimne ponudbe s sliko, katera se pod častjo vrne. Tajnost častna stvar. Ponudbe naj se pošljejo pod šifro „V žara sreče leta 1920/11014“ na upravo „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani, do 15. jan. 1920

Kupi se

večje, za trgovino pripravno, dobro urejeno

poslopje

ležeče v kraju na glavni železniški progi Ljubljana-Maribor. Kraj mora imeti električno gonilno silo. Ponudbe z popisom objekta in navedbo skrajne cene na Jo. v Gigović, Maribor, Glavni trg 21.

Bистра

kakovina in lesna industrija dr. z. o. z. v Domstah išče za takojšnji vstop več kmetarstev, ki so izveščani v montažni idučavnic. Sprejme tudi nekaj kmetarstevskih vajencev. 11018

DRVA

mehka in trda dobavi in pripelje na dom. V. Seagott, parna žaga za državnim kolodvorom, 9921

Čevlje

na debelo in drobno Aleksander Oblat, Ljubljana, Sv. Petra cesta 28.

MODNI SALON

STUČNJI - MASKE LUBLJANA, Dvorčni trg 1.

Židovska ul. 3.

Priporoča svojo veliko izbiro kramnih modnih baržunastih, volenov, plišastih in filonastih klobukov kakor tudi iz kožuhovine za dame in deklice. Popravila točno in ceno. Žalni klobuki gotovi.

Oblastveno koncesijonirano

elektrotehnično inštalacijsko podjetje

Maribor I. Fortič Karčevina 119.

sprejema in izvršuje vsa v elektrotehnično stroko spadajoča dela. — Kompl. električne naprave in posamezne hišne inštalacije v mestu in na deželi. Tehnični material vseh vrst. Telefonske naprave in hišna zvonila. — Načrti in proračuni.

K. Pučnik

krojaška tvrdka v Ljubljani, Sodna ulica 3.

opozarja cenjeno občinstvo, da se začenja zimska mrtva sezona v krojaški stroki in mi je možno v tem času eventualno že za pomlad dana naročila tem točneje izvršiti. Tudi oblike za obratiti in vsakršna popravila prosim sedaj donesati v delo. Razpolagam z novimi izbornimi močmi in imam v zalogi fino blago.

Naznanilo.

Naznanjava slavnemu občinstvu, da sva otvorila na Poljanski cesti št. 12

specijalni krojaški modni atelije za dame in gospode.

Nahajala sva se pred vojno v inozemstvu kakor v Bruslju, Berlinu, Bukarešti, na Dunaju in v drugih večjih mestih ter sva se združila in hočeva sl. občinstvu točno postreči z najfinjšim delom in po zadnji modi. Na razpolago so modni žurnali vseh vrst.

Diplomirana krojača

Verdnik & Znidar.

TVRDKA

F. Čuden, Ljubljana, Prešernova ul. 1.

naznanja svojim cenj. odjemalcem, da letos cenikov ne razpošilja radi pomanjkanja in hitre menjave blaga. Obenem se priporoča, da se pri nakupu blaga potruditi vsak sam na zalogo, kjer bo solidno in točno postrežen.

Želeč vsem cenjenim odjemalcem srečno in veselo novo leto, se priporoča s spoštovanjem

F. ČUDEN.

Razpis.

V področju deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani je popolniti 28 mest cestarjev in sicer v gradbenem okraju Ljubljanskem 1, v Kranjskem 4, v Novomeškem 1, v Celjskem 1, v Mariborskem 4, v Velikovškem 14 in Borovelskem 3, z mesečno mazo 60 K. pravico do 8 štiriletnic po 6 K, in nagrado za službeno stanovanje v letnem znesku 100 K za one, ki niso nastanjeni v erarični cestarski hiši.

Dokler velja naredba o draginskih dokladah, se izplačujejo te po določitih navedbah z dne 28. junija 1919 št. 575.

Pravilno kolekovane prošnje za ta mesta je vložiti pri gradbenem ravnateljstvu za Slovenijo v Ljubljani (Turjaški trg št. 1) ali pa pri vodstvu dotičnega stavbnega okraja do dne

31. januarja 1920.

Prošnji je treba priložiti:

1.) rojstni (krstni) in domovinski list;

2.) spisi o dovršeni vojaški službi;

3.) uradno zdravniško spričevalo o telesni sposobnosti za cestarsko službo;

4.) izpričevalo o navednosti;

5.) dokazilo, da je prosilec več slovenščine v besedi in pisavi.

Mesto se podeli definitivno po enoletnem zadovoljivem službovanju, onim pa, ki so v cestarskih poslih že izveščani, takoj ob imenovanju.

Prosilci, izurjeni v kakšni stavbeni obrti, nadalje oni, ki so bili že pri vzdrževanju cest zaposleni kot stalni delavci, in vojni invalidi, ki so sicer sposobni za tako službo, imajo prednost pri podelitvi izpraznjenih mest.

V ostalem pa si gradbeno ravnateljstvo glede podjetive službe pridržuje prosto roko.

V LJUBLJANI, dne 24. decembra 1919.

Gradbeno ravnateljstvo.

Prima bosanske:

slive

v zabojih po 15 kilogr.

Kava

čaj

Cokolada

Kakao

Kavni pridelatek

Konjak

Rum

Likierji

Sampanjec

Samozano vino

Mandelini

Režine

Slivice

Parafinirani

Jos. Fabiani, Ljubljana

Razpošilja po celom kraljestvu od 5 kg naprej poštnine prosto.

Združene opekarne preje

F. P. Vidic & Komp. Vič, Ivan Knez, Brdo

zarezane strešnike

(utorni crep) in zidno opeko

Vprašanja na F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana

Srečno novo leto 1920!

že svojih naročnikom, odjemalcem, prijateljem
in znanjem naslednje tvrdke:

Jakob Acetto stavbno podjetje, Ljubljana, Ta- bor št. 2 10538	Marija Černe Ljubljana, mesnica Frančevo na- brežje, gostilna Sv. Petra cesta št. 85. 10652	Aleksander Götzi podobar, Sv. Petra cesta št. 7. 10653	Anton in Josipina Krapč kavarna, Ljubljana, Škofja ulica št. 12 10537	Blaž in Marija Novak gostilna in čevljar, Sp. Šiška, Vodnikova cesta 9. 10950	Pepca Rovar gostilna Cuzak. 10724
Josip Adamič vrvarna, Domžale 10522	Marija Čebokl gostilna, Ljubljana, Sv. Petra ce- sta št. 78. 10653	Fani Götzi prodaja čevljev v Ljubljani, »pod štegami« pri čevljarskem mo- stu 10593	Odon Koutny trg. z orodjem, Ljubljana, Kolo- dvorska ulica 37. 10965	Aleksander Oblat trgovina čevljev, Sv. Petra cesta št. 28, Ljubljana. 10588	Ivan Rupar gostilničar, Ljubljana, Tržaška cesta 11. 10860
Julka Albert restavracija »pri Lipi« v Ljub- ljani. 10690	Karel in Fani Čenčič gostilna, Sv. Petra nasip št. 71. 10652	B. Götzi trgovina z obleko, Mestni trg 19. 10855	Fran Krvarič s soprogo restavracija »Perles«, zraven glavne pošte. 10558	Josip in Elizabeta Ocvič gostilna pri »Vinski trti«, Trža- ška cesta 4. 10859	Marica in Makso Sartory gostilna Beograd, Zabajak št. 3. 10765
Ana Anžič gostilna in mesarija, Poljanska cesta št. 68. 10721	Černak & Komp. Ljubljana, Krekov trg št. 2. 10718	Ludovik in Ivana Haidinger Hotel »Južni kolodvor«. 10531	Eksportna trgovina Kregar Ljubljana, Sv. Petra cesta 21—23. 10599	Sedej & Strnad modni salon, Prešernova ulica 3. 10868	Fran in Margareta Scagnetti gostilna, Metelkova ulica 19. 10526
Fran Anžič gostilničar in mesar, Karlovska cesta št. 19. 10767	Andrej Černe Stavbno podjetje, Sv. Petra ce- sta št. 23. 10598	Mira Hernko tobakarna in trgovina s papirjem, Sarajevo, Bosna. 10523	Fran Kreč krojaški mojster v Ljubljani na Turjaškem trgu. 10694	Ivan Ogrin restavracija, trgovina z vinom, Laverca pri Ljubljani. 10632	B. Sevar špecerijska trgovina, Ljubljana, Sv. Jakoba trg. 10751
Helena in Ignac Banko Martinova cesta št. 3, p. d. »Pri Topolavcu«. 10539	Gostilna Češnovar Ljubljana, Dolenjska cesta št. 3. 10750	Heutzel & dedič Vič - Glince pri Ljubljani. 10848	Fran Krapež s soprogo »Narodna kavarna«. 10881	Ivan Ogrin stavbena tvrdka, Ljubljana. 10757	Fran Sever mesar, Jurčičev trg št. 1. 11007
Fran Babič Ljubljana, Dolenjska cesta. 10749	Ivan in Frančiška Černe gostilna »Možina«, Ljubljana, Ra- deckega cesta. 10529	Stanislav Horak restavracija na južnem kolodvoru Ljubljana. 10542	Ivana Lauter gostilna »Činkole«, Ljubljana, Ko- pitarjeva ulica. 10711	Josip in Tina Olup trgovca z obleko in gostilničar »Pod trančo«, Ljubljana, Stari trg. 10768	Antonija Sitar špecijalna trgovina za bluze, Ljubljana, Selenburgova ulica 1. 10555
Viktor Bajt cvetlični salon, Ljubljana. 10629	Angela Češnovar gostilna »pri starem Tišlarju«, Ljubljana, Kolodvorska ulica 33. 10551	Jerica Hubad - Dolenc trafika, Prešernova ulica. 10618	Lestovč & Meden Ljubljana. 10591	Tvrđka Mihael Omanen trgovina, Višnjagora, Dolenjsko. 10631	Fran Sitar zastopnik pivovarne Göss, Ljub- ljana 7. 10611
Veličan Bešter Atelje »Helios«, Aleksandrova 5. 10865	Lud. Černe juvelir, trgovec z urami ter zapri- seženi sodni cenilec, Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. 10624	Hugon Hlibšer fotografski in reproduksijski za- vod, Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7. 10713	Marija in Franc Lekše restavracija »International«, Res- ljeva cesta št. 22. 10541	Matej Orehek trgovca, Ljubljana, Kolodvorska ulica 26. 11006	Fran Slamič gostilna pri »Bobenču«, Glince št. 213. 10862
Drago Beseljak informačni zavod, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 10931	Jos. Čufer kavarna Egia, Ljubljana, Turja- ški trg. 10693	Josip Ivančič kavarnar, kavarna »Zvezda«. 10556	Karel Linhart urar, trgovec z vseh vrst urami, Ljubljana, Marije Terezije cesta. 10608	Gostilna pri »Panju« Ljubljana, Vegova ulica št. 10. 10856	Alojzij Smole Ljubljana, Nova ulica 5. Priporo- ča se zavod za snajenje oken in stanovanj. 10528
G. Besednik in drug preje Hlavka tovarna kirurških instrumentov, Ljubljana, Prešernova ulica št. 5. 10620	Fr. Čuden sin trgovina zlatnine in srebrnine, Ljubljana, Selenburgova ulica, nasproti gl. pošte. 10617	Ivan Jax & sin Ljubljana, Dunajska cesta št. 15. 10549	Alojzij Lombar krojač, Spodnja Šiška, Celovška cesta št. 95. 10553	Angela Pekoli modni salon, Ljubljana. 10850	Zadruga sodavičarjev za Slovenijo v Ljubljani Martinova cesta 11. 10530
Drago Beseljak anončni zavod, Ljubljana, Can- karjevo nabrežje 5. 10932	Gostilna Dolenc Ljubljana, Poljanska cesta 19. 10853	Ivan Jakopič knjigovoznica, Frančevo nabrežje 10875	Gostilna pri Lozaru Ljubljana, Rožna ulica 15. 10760	Tvrđka Josip Petelin Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7. (za vodo) 3 hiša, blizu franciskan- skega mostu. 10585	J. Somnitz urar in trgovina z zlatino, sre- brnino in urami, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 16. 10596
Elza Bernatović konfekcijska trgovina, Ljubljana, Mestni trg. 10853	Josip in Minka Dobravec gostilna, Sv. Jakoba trg 9. 10766	Javna ljudska knjižnica gospodarskega naprednega dru- štva za šentjakobski okraj, vsem svojim bralcem in bralkam. 10560	Kavarna »Leon« Ljubljana, Stari trg št. 30. 10758	Marija Perko mizar, Sp. Šiška št. 121. 10948	Anton Srebotnjak trg. z drvmi, Ljubljana, Kolodvor- ska ulica 31. 10964
Drago Beseljak anončni zavod, (podružnica), Ma- ribor, Gregorčičeva ulica št. 6. (Schillerstrasse). 10933	Fran Dolenc Kranj, glavna trgovina in po- družnica v Kranju in na Bledu, 10633	Amica Jesli hotel »Strukelj«. 10546	Maček & Ko. konfekcijska trgovina, Ljubljana, Franc. Jožefova cesta. 10561	Gabriel Piccoli lekarnar, papežev dvorni založ- nik, Ljubljana, Dunajska cesta. 10562	M. Soklič gostilna in trgovina v Ljubljani, Pred konjušnico v Trnovem. 10695
Rodbina Belčeva gostilna »št. 6«, Dunajska cesta. 10564	Srečko in Marija Dular gostilna pri »Belem konjičku«, Ambrožev trg št. 9. 10723	Jernej Jelenič gostilna »pri Majarončku« in vin- ska trgovina. 10603	Martin Mahkota modni salon za gospode, Ljublja- na — Spodnja Šiška. 10554	Josip Plankar gostilničar in trgovec z drvmi, Ljubljana, Dolenjska cesta št. 5. 10871	Ilmko Stancer trg. Ljubljana, Dunajska cesta št. 10. 10930
Janko Bernik trgovina z mešanim blagom, Sp. Šiška. 10613	L. M. Ecker umetno in stavbeno kleparstvo, vodovodna instalacija itd. 10606	Milko Jesih vinska veletrgovina in vinotič, Florjanska ulica 36. 10763	Al. Matelič anončna ekspedicija, Reklamni zavod, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 11000	Marija Plevnik gostilničarka, Breg št. 2, Ljub- ljana. 10985	Fani in Ivan Stritar kavarna »Stritar«, Ljubljana, Ra- deckega cesta št. 1. 10535
Tomaž Bizilj gostilna pri »Kolovratarju« v Ljubljani, pred Škofijo. 10703	T. Eger modna trgovina, Sv. Petra cesta št. 2. 10700	Rudolf Jurman brivec, Ljubljana, hotel »Slon«. 10949	Tone Malgal stavbeni in pohištveni pleskar in ličar, Ljubljana, Kolodvorska uli- ca št. 6. 10969	I. Pogačnik fotografski umetni zavod, Alek- sandrova cesta 3. 10864	Carevka Stibilj restavracija, Ljubljana, Kolo- dvorska ulica (pri »Starem Tiš- larju«). 10544
Terezija Bizjak posestnica in pekarija, Ljubljana, Poljanska cesta št. 25. 10704	Kavarna »Evropa« Ljubljana, Anton in Terezija Tonejc. 10870	Jožeta Jug restavracija »Wilson«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 3. 10714	Andrej Marčan mesar, Prešernova ulica št. 19. 10622	Josip in Josipina Podkov mesar, Sv. Petra cesta št. 7 (bilo el »Lloyd«). 10524	Anton Stacul trgovina delikates, Ljubljana, Se- lenburgova ulica. 10557
Tratka Blaž Ljubljana, Dunajska cesta. 10565	Frančiška Flegar gostilna, Ljubljana. 10602	Josip Jug pleskar, Ljubljana, Rimska ce- sta 16. 10872	I. Marchetti trgovina z usnjem, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 30. 10600	Srečko Potnik tov. sadnih sokov in ekstraktov v Ljubljani, Slomškova ul. 27. 10584	Julija Stor zaloga čevljev v Ljubljani, Pre- šernova ulica št. 5. 10621
Tvrđka I. Blas trgovina s čevlji v Ljubljani, Mi- klošičeva cesta št. 16 (v nepo- sredni bližini hotela »Union« in sodne palače). 10548	Alojzij Fuchs juvelir, Ljubljana. 10878	Fran in Franja Kavčič gostilna v Ljubljani, Privoz (Pru- le) št. 4. 10762	Ivan in Marija Marinko prva kranjska konjska mesarija in restavracija »Amerika« na Glincah. 10849	Feliks in Berta Potočnik krojaški modni salon za gospode in dame, Ljubljana, Selenburgov- a ulica št. 6 I. nadst. 10630	Anton in Marija Steiner gostilna, Ljubljana, Opekarska cesta. 10696
Ivan Bonač knjigovoznica in trgovina papirja Ljubljana. 11017	Alojzij Fuchs zlatarska delavnica, Ljubljana, Selenburgova ulica 6. 10628	KINO »IDEAL«.	Fran Marinko fotograf, Ljubljana, Poljanska ce- sta št. 13. 10708	Josip Prešeren čevljarstvo, Spod. Šiška-Ljublja- na, Celovška cesta 82. 10615	V. Sterniša zaloga čevljev, Ljubljana, Jurč- ičev trg št. 3. 10691
Bolaffio in sinova vletrgovina z vinom in žganjem, Spodnja Šiška. 10612	Ivan Gajšek nasl. Jerneja Bahovec, Trgovina papirja, pisalnih ter risalnih po- trebščin, razglednic itd. Sv. Pe- tra cesta št. 2, (palača »Assicura- zioni Generali«). 10587	Kolinska tovarna kavnihi primesi v Ljubljani. 10540	Štefan Menclinger špecerijska in delikatesna trgo- vina, Sv. Martina cesta 10. 10532	Lekarnarja Procházka lekarna »pri Orlu«, Ljubljana, Jurčičev trg. 10712	Fran P. Stare sobno in dekoracijsko slikarstvo, Ljubljana, Ulica na grad 3. 10752
Josip Breskvar čevljarska obrt v Ljubljani, Škof- ja ulica št. 12. 10536	Aleksander Gjud brivec, Ljubljana, Kongresni trg št. 6. 10625	Ivan in Nežika Kočvar restavracija »Zlatorog«, Gospo- ska ulica 3. 10866	Kavarna »Merkur« Ljubljana, Židovska steza, Mari- ja Izlazar. 10687	Filip Pristou specijalist v slikanju napisov, Se- lenburgova ulica, hotel Malič. 10971	Stuchly - Maschke modni salon, Židovska ulica št. 3, Dvorni trg št. 1. 10715
Tvrđka Breznik & Fritsch trgovina z železino v Ljubljani. 10877	Z. Gorjanc & Komp. modni salon, Ljubljana, Mestni trg 3. 10854	Anton Kovačič tovarna peči, Marije Terezije ce- sta št. 6, Ljubljana. 10550	Anton Menclinger špecerijska trgovina, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 42. 10533	Kavarna »Prešeren« Karel Polajnar, kavarnar. 10710	Janjo Stupica Ljubljana, Sodna ulica. 10867
Brata Sever Ljubljana, zaloga pohištva in ta- petniška delavnica, Gosposvet- ska cesta 13 (Kolizej). 10610	Ivana Gorše restavracija »Novi svet«, Ljublja- na, Marije Terezije cesta št. 14. 10609	Rodbina Košenina mesar na Sv. Jakoba nabrežju in Kolodvorska ulica št. 6. 10545	T. Menclinger špecerijska in delikatesna trgo- vina, Ljubljana, Sv. Petra cesta. 10534	M. Rautar delikatesna trgovina, Ljubljana, Jurčičev trg št. 3. 10692	Josip Stupica jermnar in sedlar v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6. 10543
Otilija Bračko trgovina z rokavicami in par- fumi. 10605	Metka in Jakob Gorjanc gostilna pri Ciril in Metodu, Hradečkova vas št. 76. 10716	Anton Koman gostilničar, Ljubljana, Poljanska cesta št. 71. 10724	Emil Moré sodavičar, Martinova cesta 11, Ljubljana. 10525	Jos. Reich tovarna za barvanje, Ljubljana. 10698	Peter Stepič vinotič, posestnik in gostilni- čar, Spod. Šiška, Bitenčeva ulica št. 256. 10614
A. Butscher trgovska agentura, Ljubljana, Gorupova ulica 3/III. 10896	Tina Grošelj trgovina z delikatesami in zajtr- kovalnica, Poljanska cesta št. 7. 10719	Peter Kolak restavracija »pri zvezdi« (Fer- linč), Cesarja Jožefa trg 11. 10705	Ivan Mohorčič krojač, Ljubljana, Sv. Petra ce- sta št. 6. 10595	Restavracija »pri Roži« Amalija Schmidt. 10689	H. Sattner eksport ur, Ljubljana. 10873
J. Buzzolini trgovina delikates, izdelovanje salam in kranjskih klobas v Ljubljani, Lingarjeva ulica. 10851	Franjo Grabič fotograf, umet. zavod, Ljubljana. 10879	Josip in Josipina Kozak gostilna, Ljubljana, Poljanska ce- sta št. 21. 10702	Valentina in Antonija Mrak Rimska cesta št. 4, restavracija pri »Starem Rimljanu«. 10759	Josip Rebek kifčavničarski mojster, Ljublja- na, Cankarjevo nabrežje 9. 10590	Fran Szantner zaloga čevljev v Ljubljani, Se- lenburgova ulica št. 4. 10627
Kavarna »Central« Štefan Miholič. 10707	Gričar & Majoš konfekcijska trgovina, Prešerno- va ulica, Ljubljana. 10619	Fran Koc tovarna pletilnih izdelkov, Židov- ska ulica št. 5, Ljubljana. 10668	Narodna knjižnica v Ljubljani.	Ivan in Karolina Robavs mesar in gostilničar, Smartno pri Litiji. 10863	Rudolf Škulj gostilna »pri Amerikancu«, Sv. Florijana ulica št. 20. 10749
Milan Cankar krojaški mojster, Ljubljana, Sv. Petra cesta 33. 10589	Gostilna »na Pošti« Glince pri Ljubljani, Gosti in Francika Oredkar. 10809	Teodor Korn kleparsko podjetje in pokrivanje streh, Ljubljana, Poljanska cesta št. 8. 10697	Narodna tiskarna v Ljubljani.	Ludovik Rožkar restavracija »pri Auru«, Ljublja- na, Wolfova ulica št. 12. 10623	Fran Škafar strojno mizarstvo, Ljubljana, Rimska cesta 16. 10857
Fran Cerar slamnikarstvo, Stob pri Domža- lah. 10634		I. Kostov manufakturna trgovina. 10890	T. Novotny slastičarna, Dunajska cesta 9. 10862	Marija Rogelj manufakturna trgovina, Ljublja- na, Sv. Petra cesta št. 38. 10551	Peter Štork modna trgovina, Ljubljana, Stari trg št. 18. 10756

Srečno novo leto 1920!

Želi vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem sledeče turdije:

Restavracija Schmidt
Ljubljana, Gradišče št. 2. 10753
Schneider & Verovšek
trgovina z železnino, Ljubljana, 10607

Josip in Ivanka Schrey
gostilna pri »Fajmostru«, Ljubljana, Sv. Petra nasip, 10699

Schwab & Bizjak
Ljubljana, Dvorni trg št. 9. 10686

Josip Tavčar
špecerijska trgovina, Ljubljana, Stari trg št. 30. 10755

Karol in Marija Tauzes
restavracija Lloyd, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 9. 10594

Tvrđka THE REX CO.
specijalna trgovina za pisalne stroje, raznoževalne aparate in pis. potrebščine, Ljubljana, Selenburgova ulica 7/4. 10616

Matija Trebar
trgovina s čevlji, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6. 10592

Alojziji Trnk
mizarstvo, Ljubljana, Linhartova ulica št. 8. 10650

Ubaldo pl. Trnkoczy
lekarnar, Ljubljana, Mestni trg, 10874

F. & A. Uher
Spedicijska in premožna delo, Ljubljana, Selenburgova ulica 4. 10626

Ravateljstvo hotela »Union«
restavracija, kavarna, klet, 10547

Josip Vidmar
tovarna dežnikov in solčnikov, Ljubljana, Pred škofijo 19. 10876

Marija Volk - Košmerl
prva jugoslovanska tvornica drož, Ljubljana. 10563

Kavarna »Vospernik«
Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 2. 10761

Franjo Zajec
brivec, Ljubljana, Dunajska cesta št. 12. 10604

Fr. P. Zajec
opdik in urar, Ljubljana, Stari trg št. 9. 10747

Franc in Ana Zagorec
gostilna pri Vitezu, Ljubljana, Breg št. 18. 10706

Tvrđka A. Zankl sinovi
Ljubljana. 10601

Zalta & Žihč
trgovina z železnino. 10880

Jakob Zalaznik z družino
pekarija, slaščičarna in kavarna v Ljubljani, Stari trg 21. 10754

Ivan in Ivanka Zamjen
čevljijski mojster, Ljubljana, Gradišče št. 4. 10701

Marija in Franc Zgonc
gostilničarja, Tržaška cesta 19. 10861

K. Zirkelbach
trgov. z mešanim blagom, Ljubljana, Poljanska cesta 73. 10720

Alojziji in Terezija Zorčič
Hotel »Ilirija«, Ljubljana, Kolo-dvorska ulica 22. 10552

Marija Zupan
gostilničarka, Krakovski nasip št. 18. 10764

Adolf Zupanič
gostilničar in mesar, Poljanska cesta št. 55. 10717

Stanko Zupanič
(preje O. Dobete), Ljubljana, Martinova cesta 15. 10527

Ignac Zupanič
modna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 3. 10654

Franc in Anja Živis
gostilna in zidarska obrt, Ljubljana, Rimska cesta št. 17. 10858

J. Wanek
trgovina s kožuhovino in čepicami, Ljubljana, Sv. Petra cesta. 10597

Srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem

D' Elia & Holujevič
Zagreb, tovarna žganja in likerjev.

Veselo in čez vse srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem tvrđka :

Fr. Derenda
Ljubljana, Emonska c. 8.

„SVETLA“
Ljubljana, Mestni trg 25.
Janko Pogačar.

Matija in Katinka Dolničar
bivša kolodvorska restavracija v St. Petru na Krasu
želi vsem prijateljem in znancem veselo NOVO LETO!

Kupim sledece:

Žarnice, 110 voltne, 30 — 50 sveče, cca. 100 komadov, želak, vsako množino gorilni spirit, dalje vagon neugašenega apna, 3 vagona zidne opeke, vagon strešne opeke.

Ponudbe vse **franko** vložimo na poštini predal V. B., St. Vid nad Ljubljano. 10996

Štedite s podplati!

Usnjati nabitki z žebeljčki, za moške in ženske čevlje, garnitura po K 2—, za otroške po K 1-50, se zopet dobivajo v ljubljanski zalogi tovarne »PEKO« čevljev.

Preprodajalci popusti!

Peter Kozina & Co. Ljubljana, Breg št. 20.

Skaboform se zopet dobiva!

Proti srbenju, svrabu, lišajem, nečistostim kože zahtevajte v najbližnji lekarni preizkušeno in zdravniško priporočeno

dr. Flescha originalno Skaboformovo mazilo.

Ne maže, ne pušča barve, brez duha. Po vteranju puder »Skaboform«. Dobiva se po vseh lekarnah. Generalna zaloga za Ljubljano in okolico

Rihard Sušnik

»pri Zlatom jolenu« IV. Marijin trg.

Glavno zastopstvo

„Prve zavarovalnice za vojaško službo“

se prej ko slej nahaja v Ljubljani, Cesta na gorenjsko železnico št. 7, II. nadst. in daje nadzornik **Fran Prelog** vsak čas brezplačno pojasnila.

Ljubljana in tisk »Narodna tiskarna«

Da bi zdravi srečni bili
Voščim Vam k novemu letu.
Barv dost da naročili
in denarce prihranili.
- - Rudolf Cotič, Vrhnika - -
zaloga la barv za obleke.

Delniška družba pivovarne
„217169“
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
veselo in srečno novo leto.

Mirenska čevljarška zadruga
sedaj v Vrbovcu pošta Mozirje
vošči vsem svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem tu in
onstran demarkacijske črte blagoslovljeno novo leto.

SREČNO IN VESELO NOVO LETO ŽELI SVOJIM ODJEMALCEM
KAROL MAJCE in DRUG
ČEVLJARSKI MOJSTER
RADECKEGA C. ST. 6. LJUBLJANA.

Srečno novo leto želi
drogerija
„Sanitas“ Celje.

„Sarko“
Novo, po sestavi in načinu zdravljenja od vseh dosedanjih mazil bistveno razlikujoče se sredstvo proti srbenju in gorenju. Vsaka garnitura, za dostajajoča za eno odraslo osebo, sestoji iz „SARKO“ mazila št. 1, „SARKO“ mazila št. 2, „SARKO“ prah za posipanje, in natančnega navodila uporabe. Cena 16 K, po pošti 18 K. Izdeluje in razpošilja: **Lekarna pri srebrnem soku, Brežice.**

5. prosinca 1920 prične poslovati novo ustanovljeno obl. avtorizirano stavbeno podjetje ter prodaja stavbenega materiala

Tavčar & Svetina
10885 Ljubljana, Gosposvetska cesta 6

er se toplo priporoča p. n. interesantom za vsa v to stroko spadajoča dela, katera izvršuje strokovnjaško in po zmernih cenah. Načrti in proračuni se izdelujejo točno po naročilu.

Kupujem vse vrste kož divjadi: lisice, kune, dihurje, srne azboc, zajce, krte in polbe po najvišjih dnevnih cenah.

Krznar Wanek,
Sv. Petra cesta št. 15.

IV. Križnar
krovec, Hrenova ulica št. 9.,
se zahvaljuje p. n. ončinstvu za dosedanje naklonjenost in se
priporoča za prihodnjo.
Veselo novo leto!

Veselo novo leto!
Elektroturđka Autoturđka
Svetla J. Gorec
Mestni trg 25. Gosposvetska c. 14

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem
Kati Ovsec - Držaj
trgovina z vinom, žganjem in mešanim blagom
Ljubljana, Florijanska ulica št. 25.

Tvrđka Polak & Kopitar
trgovina z mešanim blagom na drobno in debelo izven
pristnih ljubljanskih vln v Ormožu ob Dravi
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem
prav srečno in veselo novo leto!

Stenotipistinja **Knjigovodja**
slovenskega in nemškega jezika povsem zmožno, po možnosti italijanščine, izvrstno stenografijo in tipkarico sprejme pod izbornimi pogoji kot **tajnico** tvrđka
SVETLA, Ljubljana, Mestni trg št. 25.

ING. ARTUR ZEISEL
Proizvajalci strojev za obdelovanje železa in kovin.
Dunaj (Wien) IX., Spittelauerstraße 7, telefon št. 23617.
Dobavljamo točno in cenno moderno
strojnica za železo
revolverne strojnica
avtomatske strojnica
skobalnice (treze)
vrtalnica
stroje za oblanje
shapingne stroje
pripravljalnice (Stoßmaschinen)
vrtalnice vijakov
krovalne brusilnice
brusilnice za orodja
stiskalnice
žage
stroje za obdelovanje pločevine.
Dolje orodje in dvigala.

Prodaja vina!

lastnega pridelka 1919 iz vinogradov štajerske hranilnice v Halozah in Slovenskih gorah. Vinske poskušnje so dne 10. in 11. januarja 1920 pri upravitelstvu posestev štajerske hranilnice v Podlehniku pri Ptuj. Ponudbe za vino je pisмено v zaprtim pismu z oznabo „Vinska poskušnja“ predložiti imenovanemu upravitelstvu v Podlehniku do 17. in 18. januarja 1920. Prodajalec si pridržuje pravico, da se pri eventualnih spekulativnih ponudbah ne ozira na najvišje ponudbe, ker bode o končni oddaji vina odločevalo poverjenstvo za : : : agrarno reformo v Ljubljani. : : :
Upravitelstvo posestev štajerske hranilnice
: : v Podlehniku pri Ptuj. : :
Za javni del odgovoren Valentin Kozina